

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2000-2001

13 juni 2001

**ONTWERP VAN DECREET**

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap  
voor het begrotingsjaar 2001**

**VERSLAG**

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen  
uitgebracht door mevrouw Trees Merckx-Van Goey en mevrouw Claudine De Schepper  
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

*Samenstelling van de commissie :*

*Voorzitter :* mevrouw Patricia Ceysens.

*Vaste leden :*

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Ingrid van Kessel ;

mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Claudine De Schepper, de heren Jacques Devolder, Koen Helsen ;

mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Marijke Dillen, de heer Felix Strackx ;

de heren Guy Swennen, Jan Van Duppen ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel ;

de heer Jan Roegiers.

*Plaatsvervangers :*

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Veerle Heeren, de heren Paul Van Malderen en Luc Martens ;

de heren Frans De Cock, Freddy Feytons, André Moreau, Cis Schepens ;

de heren Wilfried Aers, Julien Librecht, mevrouw Marleen Van den Eynde ;

de heren Patrick Hostekint, Chokri Mahassine ;

mevrouw Ann De Martelaer ;

mevrouw Margriet Hermans.

---

*Zie :***12** (2000-2001)

- Nr. 1 : Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen over de begroting 2001

**17** (2000-2001)

- Nr. 1-A : Algemene toelichting
- Nr. 1-B : Toelichting per programma

**19** (2001-2001)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 tot 6 : Amendementen
- Nr. 7-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid
- Nr. 7-B : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 7-C : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Nr. 7-D : Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
- Nr. 7-E : Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme
- Nr. 7-F : Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken
- Nr. 7-G : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
- Nr. 7-H : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
- Nr. 7-I : Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

**20** (2000-2001)

- Nr. : Verslag van het Rekenhof

## INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.....	5
II Bespreking .....	7
II.1. Algemene bespreking.....	7
Afroming niet belaste saldi en Financieringsfonds voor schuldafbouw en eenmalige investeringen .....	7
Werkings- en infrastructuursubsidies .....	8
Uitvoering Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) Social Profit .....	8
II.2. Bespreking per programma.....	9
Progr. 11.4 Gelijke kansen .....	9
Pluspuntbank en evenwichtige vertegenwoordiging.....	9
Middelen gelijke kansen mannen-vrouwen.....	10
Plaats van de cel Gelijke Kansen na de hervorming BBB .....	10
Toegankelijkheid .....	10
Provinciale emancipatie-ambtenaren.....	10
Geweld tegen vrouwen .....	11
Progr. 40.2 Vlaams Infrastructuurfonds Persoonsgebonden Aangelegenheden .....	11
Progr. 41.1 Algemeen welzijnsbeleid .....	12
Toegang tot de algemene voorzieningen in de welzijnssector .....	12
Armoedebelid.....	12
Kinderrechten .....	13
Vlaams Zorgfonds .....	13
Progr. 41.2 Bijzondere jeugdbijstand.....	14
Versterking personeelsformatie.....	14
Preventie.....	14
Niet-begeleide minderjarigen .....	14
Varia .....	14
Progr. 41.3 Bejaardenzorg.....	15
Progr. 41.4 Gezinsangelegenheden .....	15
Algemeen .....	15
Preventieve zorg .....	16
Kinderopvang.....	17
Maatschappelijke positie van het kind.....	19
Progr. 41.5 Gehandicaptenzorg .....	19
Sector zorg en beter management van vraag en aanbod.....	19
Tewerkstelling .....	21
Progr. 41.7 Maatschappelijk welzijn .....	22

Progr. 41.8 Integratie kansarmen en progr. 52.3 Stedenbeleid en Sociaal Impulsfonds (ba 33.10).....	23
Progr. 41.9 Integrale jeugdhulpverlening.....	23
Progr. 42.1 Volksgezondheid.....	24
Progr. 42.2 Medisch-sociaal beleid.....	24
III. Indicatieve stemming.....	26
Bijlagen.....	27

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen besprak de haar toegewezen artikelen en het gedeelte van de begrotingstabel<sup>1</sup> van de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 2001 op 16, 30 en 31 mei 2001.

De amendementen op de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor wat de bevoegdheden van deze commissie betreft, zijn opgenomen in *Parl. St. VI. Parl. 2000-2001*, nrs. 19/4 (amendementen nrs. 9, 10, 19, 27, 46) en 19/6 (amendementen nrs. 52 en 53). In het verslag wordt enkel nog verwezen naar de amendementnummers.

Het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2001 (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001*, nr. 688/1), hoofdstuk III, Welzijnszorg en Gezondheidsbeleid, werd samen met de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting besproken. Voor het verslag wordt verwezen naar *Parl. St. VI. Parl. 2000-2001*, nr. 688/17-H.

Aan de besprekingen namen ook deel : de heer Lieven Vandenberghe, administrateur-generaal van Kind en Gezin, de heer Jef Foubert, administrateur-generaal van het VFSIPH, en de heer Karel Outshoven, afdeling Begroting, Boekhouding en VIPA, WVC.

### **Toelichting door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen**

#### *Algemeen*

Bij de aanpassing van de begroting 2001 werden geen nieuwe initiatieven geduld gezien de macro-economische evoluties en het feit dat de norm van de Hoge Raad van Financiën gerealiseerd moet worden. Daartoe moest ook 3 miljard frank 'bespaard' worden op de totale begroting van de Vlaamse Gemeenschap. De 3 miljard frank wordt gerecupereerd door consequente afroaming van de niet belaste saldi, zodat van echte besparingen geen sprake is.

De minister overloopt de programma's waarin wijzigingen of verschuivingen plaatsvinden.

<sup>1</sup> Zie opsplitsing als bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001*, nr. 19/2, Deel 1

#### *Progr. 11.4 Gelijke Kansenbeleid*

Van progr. 11.4 van de initiële begroting werd 1 miljoen frank afgetrokken en overgeheveld naar progr. 99.1 Interdepartementale bestaansmiddelen, voor de aanwerving van één voltijds equivalent voor de Pluspuntbank. Deze gegevensbank is belangrijk om de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in advies- en bestuursorganen te realiseren.

#### *Progr. 40.2 Infrastructuur inzake persoonsgebonden aangelegenheden*

Het niet gesplitst krediet vermindert met 2, 258 miljard frank : het betreft een afroaming van niet belaste saldi. Veel facturen die vorig jaar verwacht werden, zijn nog niet ingediend. De uitbetalingen van de aangegane engagementen lopen dus enorme vertraging op. Dit betekent dat de volgende jaren een serieus tekort in de ordonnanceringskredieten te verwachten is. Aan de machtigingskredieten verandert niets : de engagementen in de initiële begroting 2001 kunnen aangegaan worden.

#### *Progr. 41.1 Algemeen welzijnsbeleid*

Op dit programma wordt een herschikking doorgevoerd die tot doel heeft het armoedebeleid financieel te onderbouwen. Het gesplitst vastleggingskrediet (GVK) en het gesplitst ordonnanceringskrediet (GOK) op BA 12.24 : Allerhande uitgaven in verband met de opmaak en verstrekking van informatie, organisatie van en deelname aan congressen en seminaries in binnen- en buitenland, worden verhoogd met 5,3 miljoen frank, dit met het oog op o.m. het organiseren van twee congressen over armoedebeleid. Deze congressen werden aangekondigd in het Vlaams actieplan armoedebesrijding dat de regering goedkeurde op 23 februari 2001. Op de Top van Lissabon heeft België zich ertoe geëngageerd het voortouw te nemen in de terugdringing van maatschappelijke achterstand. Heel wat domeinen in het armoedebeleid zijn Vlaamse bevoegdheden.

De 5,3 miljoen frank werd overgeheveld van BA 12.29 : Allerhande uitgaven voor het samenwerkingsakkoord voor de bevordering van de toegang voor etnische minderheden en armen tot algemene voorzieningen in de welzijnssector. Van diezelfde BA werd ook 3,7 miljoen frank overgeheveld naar progr. 41.8, BA 33.10, hoofdzakelijk voor de subsidiëring van verenigingen waar armen het woord nemen.

Van het niet gesplitst krediet (NGK) op BA 33.03 : Allerhande subsidies in het kader van het welzijnsbeleid, wordt 3,5 miljoen frank overgeheveld naar BA 33.06 : Subsidies voor aanmoediging, organisatie en ontwikkeling van activiteiten inzake kinderrechten. Het betreft geen wijziging in het beleid ; hierdoor worden de uitgaven alleen correcter gealloqueerd in de begroting.

De dotatie aan de DAB Cicov wordt verminderd met 5,3 miljoen frank. Het betreft een afroaming van het niet belaste saldo. De accommodatie van Cicov kan in 2001 niet volledig benut worden wegens bouwwerken. Volgend jaar zal dit zeker ingehaald worden.

Verder kondigt de minister een amendement van de Vlaamse regering aan op de begroting van het Vlaams Zorgfonds. De begroting moet gewijzigd worden ten gevolge van de bespreking van het decreet tot wijziging van het decreet op de zorgverzekering in het Vlaams Parlement op 25 april 2001. Op vraag van het parlement komen ook de -65-jarigen in de thuiszorg in aanmerking voor tenlasteneming. Bovendien worden de eerste tenlastenemingen in het kader van de zorgverzekering uitgesteld tot 1 januari 2002 (ipv 1 juli 2001) (zie amend. Nrs. 19 en 46)

#### *Progr. 41.2 Bijzondere jeugdbijstand*

Ook hier worden niet belaste saldi afgeroomd. In de begroting 2000 was 304 miljoen frank opgenomen voor nieuwe initiatieven. Aangezien de initiatieven – na het doorlopen van de aanvraagprocedure – pas na ongeveer een half jaar konden starten, is slechts ongeveer de helft van de voorziene middelen gebruikt.

De niet belaste saldi werden niet volledig afgeroomd omdat er onvermijdbare bijkomende uitgaven waren. De uiteindelijke vermindering is beperkt tot 109,7 miljoen frank.

Op progr. 99.1 Interdepartementale bestaansmiddelen, werden overigens ook extra middelen ingeschreven ten gevolge van de goedkeuring van het personeelsevaluatie – en personeelsimplementatieplan (PEP en PIP) voor de sociale diensten bij de jeugdrechtbanken en de comités bijzondere jeugdzorg. De personeelsformatie wordt dus versterkt. De eerste fase wordt in het laatste semester van dit jaar uitgevoerd. Op datzelfde programma worden ook middelen voorzien voor de eerste fase van het goedgekeurde PIP en PEP voor de gemeenschapsinstellingen, voor de organisatie van het onderwijs binnen die instellingen. Verder zijn er minder belangrijke verschuivingen van de post werkingskosten naar de post verblijfskosten.

#### *Progr. 41.3 Bejaardenzorg*

De minister verwijst naar artikel 7 van het programmadecreet waarmee gepoogd wordt een antwoord te geven op de problematiek van de Bevak-serviceflats. Het betreft eigenlijk een systeem van leasing waarbij de Vlaamse overheid jaarlijks, gedurende een periode van 18 jaar, een subsidie van 38.800 frank per serviceflat uitbetaalt aan het OCMW of de vzw die met Bevak een overeenkomst heeft. Het Rekenhof heeft hier herhaaldelijk opmerkingen over gemaakt omdat het oorspronkelijke decreet bepaalt dat het om een onderhoudstoelage ging. Het Rekenhof eiste dat de inrichtende besturen de onderhoudskosten moeten kunnen bewijzen, anders kan de overheid die niet uitbetalen. De eerste jaren na de bouw van de flats zijn er in de praktijk echter geen of weinig onderhoudskosten. Vandaar wordt in het programmadecreet een wijziging van de Bevak-regeling opgenomen. Er wordt voortgebouwd op een bepaling uit het VIPA-decreet over leasing. De onderhoudssubsidie wordt vervangen door een investeringsubsidie die de initiatiefnemers, na kapitalisatie over 27 jaar, moet toelaten een einde-opstalvergoeding aan Bevak te betalen.

Dit staat los van de discussie over de richting die men in de toekomst wil volgen met de Bevak-serviceflats.

#### *Progr. 41.4 Gezinszorg*

De tekst van BA 34.01 werd aangepast ten gevolge van de goedkeuring van het decreet houdende de inrichting van activiteiten inzake opvoedingsondersteuning en wordt : “Subsidies aan verenigingen die gezinseducatie bieden en aan initiatiefnemers die activiteiten inzake opvoedingsondersteuning organiseren”.

Een nieuwe basisallocatie werd gecreëerd, nl. BA 34.07 : Subsidies voor kraamcentra, om de personeelskost van de ex-DAC'ers van deze centra te kunnen subsidiëren. Het betreft een tijdelijke basisallocatie, want op termijn zullen de kraamcentra integreren in de bestaande diensten voor gezinszorg. De overgangperiode loopt tot 2003.

De dotatie aan Kind en Gezin is enerzijds opgetrokken met 26,9 miljoen frank voor de financiering van de financiële gevolgen van het ambtenarenstatuut en de financiering van de financiële impact van twee beslissingen van de Vlaamse regering, met financiële impact voor Kind en Gezin. Anderzijds wordt dit in mindering gebracht van de afroaming van de niet belaste saldi (189,9 miljoen frank). Globaal neemt de dotatie af met 163 miljoen frank.

### *Progr. 41.5 Gehandicaptenzorg*

De werkmiddelen verminderen met 327,2 miljoen frank. Enerzijds worden aanvullende dotaties toegekend ten belope van 28,6 miljoen frank als gevolg van evoluerende parameters (zoals energieprijzen). Anderzijds wordt 355,8 miljoen frank niet belaste saldi in mindering gebracht.

Daarnaast vermindert de investeringsdotatie met 134,9 miljoen frank als gevolg van niet belaste saldi.

Verder zijn er geen beleidsombuigingen voor het VFSIPH.

### *Progr. 41.7 Maatschappelijk welzijn*

Op dit programma wordt een herschikking doorgevoerd van 3,5 miljoen frank van BA 34.24 : Subsidies voor de uitbouw van een welzijnsgerichte benadering van criminaliteit, onveiligheids(gevoelens) en slachtofferzorg, naar BA 12.02 : Allerhande uitgaven voor de uitbouw van een welzijnsgerichte benadering van criminaliteit, onveiligheids(gevoelens) en slachtofferzorg. De uitvoering van het strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden is reeds gestart in pilootregio Antwerpen. Omdat de uitgaven daarvoor niet allemaal als subsidies kunnen worden beschouwd, konden ze niet onder BA 34.24 ondergebracht worden, en werd een nieuwe basisallocatie gecreëerd.

### *Progr. 41.8 Integratie kansarmen*

Het GVK en het GOK van BA 33.10 : Subsidies voor experimenten met een bovengemeentelijke draagwijdte inzake kansarmoede en ter ondersteuning van privaatrechtelijke verenigingen die activiteiten ter bestrijding van kansarmoede ontplooiën, vermeerderd met 3,7 miljoen frank, die werden overgeheveld van progr. 41.1, BA 12.29. De middelen worden o.m. aangewend voor de subsidiëring van verenigingen waar armen het woord nemen, in functie van de voorbereiding van het ontwerpdecreet inzake armoedebestrijding.

### *Progr. 41.9 Integrale jeugdhulpverlening*

Het was de bedoeling een nieuwe basisallocatie te creëren (BA 33.01 : Subsidie aan de vzw integrale jeugdzorg (pro memorie)) met het oog op de oprichting van een vzw, waaraan een subsidie van 100 miljoen frank zou worden toegekend voor initiatieven in de pilootregio's. De Vlaamse regering heeft dit echter niet goedgekeurd, omdat in het kader van beter bestuurlijk beleid een moratorium is ingevoerd op nieuwe vzw's of andere constructies. Omdat de BA 33.01 uiteindelijk niet in de begrotingstabel is opgenomen, kan de BA uit de Toelich-

tingen (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 17/1-B*) geschrapt worden (zie *Parl. St. VI. Parl. 2000-01, nr. 19/4*). Dit maakt dat een andere oplossing moet worden gezocht voor de financiering van de pilootregio's.

### *Progr. 42.2 Medisch-sociaal beleid*

Verwacht wordt dat alle Logo's (Lokale Gezondheidsoverleg Organen) in 2001 van start gaan. Op dit moment zijn enkel in de regio's Aalst en Dendermonde nog geen Logo's. In de initiële begroting was 114 miljoen frank ingeschreven voor de Logo's, uitgaande van constant beleid. De gevraagde 134 miljoen frank (bij volledige bezetting) werd toen niet door de regering goedgekeurd. De verwachte groei kon bij de begrotingsaanpassing wel hard gemaakt worden, zodat nu het GVK en GOK op BA 33.51 vermeerderd met 20 miljoen frank.

In uitvoering van de overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid – Louis Pasteur werd op BA 12.31 een gesplitst krediet (GVK 8,1 miljoen frank en GOK 5,6 miljoen frank) voorzien voor de financiering van een gezondheidsenquête. Dit hangt samen met artikel 11 van het ontwerp van programmadecreet.

## **II. Bespreking**

### **II.1. Algemene bespreking**

*Afoming niet belaste saldi en Financieringsfonds voor schuldafbouw en eenmalige investeringen*

De heer Felix Strackx komt aan ongeveer 3 miljard 'besparingen' voor Welzijn en Gezondheid. De minister repliceert dat er geen besparingen zijn ; het gaat enkel om afomingen van niet belaste saldi. Werd de 3 miljard frank afoming hoofdzakelijk op de begroting Welzijn en Gezondheid gerealiseerd en gestort in het Financieringsfonds, vraagt mevrouw Ria Van Den Heuvel.

De minister antwoordt dat de consequente afoming van de niet belaste saldi bij de begrotingsaanpassing onderscheiden moet worden van het doorstorten van een deel van de niet gebruikte kredieten op het einde van het begrotingsjaar aan het Financieringsfonds voor schuldafbouw en eenmalige investeringen. De minister heeft geen zicht op het exacte aandeel van Welzijn en Gezondheid in de totale afoming van de niet belaste saldi. VIPA, met ongeveer 2,2 miljard frank afoming, neemt op zich wel al een groot deel voor zich.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel vraagt of ook voor gemeenschapsaangelegenheden uit het Financie-

ringsfonds geput kan worden voor eenmalige investeringen, en of er ook plannen zijn om uit het fonds te putten voor Welzijn en Gezondheid. De minister antwoordt dat dit in principe mogelijk is. De Europese regelgeving eist dat slechts van schuldafbouw kan worden afgezien als de middelen van het fonds worden aangewend voor *duurzame* eenmalige investeringen, ongeacht het om gewest- of gemeenschapsinvesteringen gaat. In de Vlaamse regering is echter overeengekomen dat de scheefftrekking van middelen van gewestmateries naar gemeenschapsmateries gestopt moet worden, zeker na het VIA Social Profit en de onderwijsakkoorden. Daarom is beslist de middelen van het Financieringsfonds voor eenmalige investeringen, aan te wenden voor mobiliteit en stadsvernieuwing. Dit belet niet dat volgend jaar anders beslist kan worden.

Mevrouw Sonja Becq betreurt dat geen middelen van het fonds ingezet worden voor investeringen in Welzijn, gezien de afbouw van VIPA-middelen en de 1% heroriëntering van residentiële naar ambulante zorg in de gehandicaptensector. De CVP-fractie heeft vroeger reeds haar vrees uitgesproken dat de inhaaloperatie voor het personeel een hypotheek zou leggen op de zorg. En dit terwijl weer middelen uitgetrokken worden voor gratis busvervoer en stadsvernieuwing. Het lid oordeelt dat de sterkste regeringsleden, met gewestmateries, hun slag thuis halen. De minister spreekt dit ten stelligste tegen. Het zijn de ministers met gemeenschapsmateries die erin slagen hun budgetten te doen toenemen. Het stadsvernieuwingfonds maakt deel uit van het regeerakkoord. De middelen uit het Financieringsfonds voor mobiliteit gaan niet naar gratis openbaar vervoer, maar naar aanleg van fietspaden en heraanleg van gewestwegen. Dit alles komt ook het welzijn ten goede. Middelen voor bijkomende zorgprogramma's kunnen niet uit het Financieringsfonds geput worden.

De minister wijst er verder op dat de VIPA-middelen niet verminderen. De vastleggingskredieten zijn in 2000 met ongeveer 1,5 miljard frank gestegen, het volgende jaar zijn ze op het oorspronkelijke niveau teruggebracht. Het probleem bij het VIPA zijn de grote hoeveelheid facturen die in 2000 vastgelegd werden, maar niet werden ingediend. In de toekomst zullen dus vele engagementen nagekomen moeten worden en dreigt een tekort bij de ordonnanceringskredieten.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen meent dat de middelen uit het Financieringsfonds voor mobiliteit concreet ook naar onderhoudskosten gaan en dus niet naar eenmalige investeringen.

### *Werkings- en infrastructuursubsidies*

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vindt de verschillende systemen van werkings- en infrastructuurtoelagen in de verschillende welzijnssectoren problematisch. In de gehandicaptensector bv. wordt voor de werkingsmiddelen een bijkomende dotatie gegeven voor o.m. de gestegen energieprijzen. In andere sectoren gebeurt dit niet, hoewel de omstandigheden dezelfde zijn. Men heeft geen overzicht van de componenten vervat in de werkingsmiddelen die aan de diverse sectoren worden toegerekend, idem dito voor de infrastructuurtoelagen. Het lid vraagt een onderzoek te laten uitvoeren dat een duidelijk overzicht geeft van de (historisch gegroeide) verschillende systemen.

De minister antwoordt dat het uiteenrafelen van de diverse historisch gegroeide subsidiesystemen een titanenwerk zou zijn. Componenten werden in de loop der jaren toegevoegd, andere geschrapt. In plaats van die systemen uit te zuiveren, is het zinvoller over te stappen van de ingewikkelde dagprijsberekening naar enveloppenfinanciering. Daarmee worden de voorzieningen ook geresponsabiliseerd in het aanbieden van zorg op maat.

### *Uitvoering Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) Social Profit*

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt naar de stand van zaken in de uitvoering van het Vlaams Intersectoraal akkoord (VIA) Social Profit. Zijn alle CAO's afgesloten en in welke mate zijn ze in uitvoering? Men zou nog weinig zicht hebben op de uitvoering van de managementondersteuning, de vorming e.d. Is de uitvoering haalbaar met de voorziene middelen en zo niet, is de Vlaamse regering bereid bijkomende middelen uit te trekken? Een nijpend probleem blijft het personeelstekort en de krapte op de arbeidsmarkt. Dit verhoogt de druk op het personeel en dreigt de (kwaliteit van de) zorg in het gedrang te brengen. Het lid dringt er dan ook op aan dit probleem van nabij te volgen en bij te sturen indien nodig.

Mevrouw Patricia Ceysens sluit zich aan bij de zorg om het tekort aan personeel, dat in Nederland reeds heel alarmerend is. Dit is echter een probleem dat niet alleen door de minister van Welzijn en Gezondheid kan worden aangepakt. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen beaamt dit: haar voorstel van resolutie inzake het tekort aan verpleegkundigen (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, nr. 504/1*) is ook gericht aan de federale overheid, en de Vlaamse ministers van Werkgelegenheid en van Onderwijs.



De minister antwoordt dat alle CAO's ondertekend zijn. De CAO's die betrekking hebben op het personeel (loonharmonisering e.d.) zijn in besluiten omgezet (goedgekeurd op 30 maart). Het lid verwijst naar de onderhandelingen over de managementondersteuning. Over het bedrag is geen betwisting, zegt de minister. In de CAO was wel overeengekomen dat werkgevers, werknemers en overheid samen zouden beslissen over de verdeling van de managementondersteuning. Werkgevers en werknemers hadden echter samen al bilateraal een voorstel uitgewerkt. De onderhandelingen onder de drie partners worden gefinaliseerd op 5 juni. Dit was de laatste moeilijke kaap die gehaald moet worden voor de uitvoering van de CAO.

Bij de uitvoering blijft er natuurlijk het probleem op het terrein, nl. het vinden van bijkomend personeel, beaamt de minister. Onvoldoende jongeren kiezen voor een verzorgend beroep. Het beroep moet opnieuw aantrekkelijk gemaakt worden en de witte woede geluwd. De akkoorden op federaal en gemeenschapsniveau beantwoorden daaraan gedeeltelijk : door loonsverhogingen, extra verlofdagen en mogelijkheden voor loopbaanonderbreking. De toepassing van die maatregelen vergt echter ook een nieuwe instroom van personeel. Dit is het verhaal van de kip en het ei. Dit probleem was door alle onderhandelaars gekend. De overheid kan dit probleem niet oplossen. Werkgevers, werknemers en overheid zijn allen verantwoordelijk. Er werd wel afgesproken dat de drie partners samen na één jaar de situatie evalueren. De CAO's moeten uitgevoerd worden, in de hoop dat het verzorgend beroep nieuwe mensen aantrekt. Mevrouw Patricia Ceysens oordeelt dat de commissie hier best een afzonderlijk debat kan aan wijden.

## II.2. Bespreking per programma

### Progr. 11.4 Gelijke Kansen

#### *Pluspuntbank en evenwichtige vertegenwoordiging*

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt hoe het staat met de Pluspuntbank. De Toelichtingen (*Parl. St. Vl. Parl. 2000-01, nr. 17/1-B*) bij progr. 99.1 Interdepartementale Bestaansmiddelen, waarnaar 1 miljoen frank werd overgeheveld, voor 1 voltijdsequivalent (VTE) voor de Pluspuntbank, maken melding van de trage aanwerving via Selor (ex-VWS), die men poogt te remediëren via samenwerkingsprotocollen en contractuele aanwerving via Job.Vlaanderen. Het lid hoopt dat de minister kan vermijden dat de ingeschreven kredieten weer niet opgebruikt zijn tegen het einde van het begrotings-

jaar. Het lid merkt ook op dat andere initiatieven zoals bv. Kleurrijk Vlaanderen, meer personeelsleden toegewezen krijgen. De minister komt er bekaaid vanaf, vindt het lid.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel vraagt ook een evaluatie van de Pluspuntbank, na de aanwerving van een voltijds medewerker.

De minister antwoordt dat de 1 miljoen frank overeenkomt met één voltijdsequivalent voor een half jaar. Het is de bedoeling dat de aanwerving snel verloopt. Afstappen van politieke benoemingen betekent dat de aanwerving objectief en grondig verloopt via Selor. Dit neemt inderdaad tijd in beslag, maar dit is de prijs die men voor objectieve aanwerving betaalt. De minister hoopt toch dat de medewerker nog kan beginnen vanaf het laatste trimester van dit jaar. Zo moet de Pluspuntbank meer benut kunnen worden. In het kader van de uitvoering van de decreten op de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in advies- en bestuursorganen werd een schrijven gericht aan alle Vlaamse ministers om erop te wijzen dat er voldoende gekwalificeerde vrouwen voorhanden zijn. De Pluspuntbank wordt reeds meer geraadpleegd, maar met een voltijds medewerker moet de interactie vergroten.

In verband met de aanwerving van de medewerker voor de Pluspuntbank wordt ook verwezen naar de bespreking van progr. 41.2 bijzondere jeugdbijstand.

De regel van eenderde-tweederdevertegenwoordiging is blijkbaar op heel wat raden niet van toepassing, stelt mevrouw Ria Van Den Heuvel vast. Het lid denkt bv. aan de gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening. Zij vraagt of acties ondernomen kunnen worden om uniformiteit te realiseren.

De minister beaamt dat de genoemde decreten niet op alle raden en organen van toepassing zijn. Een aantal raden vallen onder federale, andere onder gemeentelijke regelgeving. Er kan een politiek debat aan gewijd worden over een eventueel initiatief van de Vlaamse Gemeenschap om op die terreinen ook de evenwichtige samenstelling aan te moedigen. Men moet echter ook rekening houden met de gemeentelijke autonomie. Een en ander is pas haalbaar als er voldoende politieke wil is bij de lokale besturen. Met de schepenen van Gelijke Kansen is de afspraak gemaakt om opnieuw samen te komen over het thema van de evenwichtige vertegenwoordiging. Het heeft geen zin dit van bovenaf op te leggen.

*Middelen gelijke kansen mannen-vrouwen*

Verder vraagt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen een opsplitsing van de middelen voor gelijke kansen mannen-vrouwen en gelijke kansen voor minderheidsgroepen. De minister verwijst voor een overzicht naar de bijlage bij dit verslag. De minister benadrukt echter dat dit een onvolledige momentopname betreft, die geen zicht biedt op de toewijzingen op jaarbasis.

*Plaats van de cel Gelijke Kansen na de hervorming BBB*

In het kader van de hervorming beter bestuurlijk beleid (BBB) wordt Gelijke Kansen ondergebracht bij de horizontale bevoegdheden. In theorie is het lid daar niet tegen gekant, maar in de praktijk zal dit toch een goede opvolging vergen. De voorbereiding van de hervorming in sectorale werkgroepen zou in juni afgerond worden. Kan de minister een stand van zaken geven ?

De minister beaamt dat Gelijke Kansen in het nieuwe horizontale departement zal worden ondergebracht. Dat departement zal toegewezen worden aan de minister-president. Deze zittingsperiode verandert er nog niets. Ook later zal Gelijke Kansen niet per definitie toegewezen worden aan de minister-president. De niet-horizontale departementen zullen ondeelbaar toegewezen worden aan de minister met de corresponderende bevoegdheden. De horizontale bevoegdheidsdomeinen kunnen wel nog aan verschillende ministers toegewezen worden. Het is dus perfect mogelijk dat Gelijke Kansen aan de minister van Welzijn en Gezondheid toegewezen wordt.

Mevrouw Sonja Becq vraagt of vervoer voor minder mobiele, dat nu in Gelijkekansenbeleid zit, dan ook mee overgeheveld wordt naar het nieuwe horizontale departement. Het lid vindt dit niet logisch als tewerkstelling voor gehandicapten naar het departement Werkgelegenheid overgeheveld wordt. De minister repliceert dat toegankelijkheid ruimer is dan mobiliteit alleen. Het gaat ook om toegankelijkheid tot nieuwe technologieën voor kansarmen, toegankelijkheid voor minder begaafden enz.

*Toegankelijkheid*

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt verder hoever het staat met de plannen inzake de toegankelijkheidsbureaus en de aanduiding van een kenniscentrum.

De minister antwoordt dat in samenwerking met de nieuwe leden van de bestendige deputaties bevoegd voor Welzijn wordt gewerkt aan de uitvoering van de nota toegankelijkheid die door de administratie werd uitgewerkt. Die nota wordt als discussienota aanvaard. Er worden conform die nota provinciale steunpunten toegankelijkheid opgericht, die een scharnier zullen zijn tussen enerzijds de lokale besturen en provinciale organisaties die rond toegankelijkheid actief zijn, en anderzijds de Vlaamse minister bevoegd voor Gelijke Kansen. De minister is verantwoordelijk voor de regelgeving en de erkenning van de kenniscentra voor heel Vlaanderen. Prof. Geert van Hove (UGent) maakt op dit moment een inventaris van alle bestaande kenniscentra rond toegankelijkheid. Niet alleen in Limburg, maar ook in West- en Oost-Vlaanderen is er knowhow aanwezig. In het najaar is de inventaris klaar. Dan wordt samen met de leden van de bestendige deputaties bevoegd voor Welzijn bekeken op basis van welke criteria de kenniscentra erkend zullen worden. Ondertussen zijn er bilaterale afspraken tussen de provincie Antwerpen en het Toegankelijkheidscentrum Limburg, en tussen de provincie Vlaams-Brabant en het centrum in Sint-Niklaas. De middelen die dit jaar ingeschreven waren voor het provinciale toegankelijkheidsbeleid, zullen op die manier deels terugvloeien naar het Toegankelijkheidscentrum Limburg. Op die manier wordt de continuïteit gegarandeerd. De minister hoopt tegen het jaareinde tot een convenant te komen. Het zou verkeerd geweest zijn reeds op voorhand het Toegankelijkheidsbureau Limburg als kenniscentrum voor Vlaanderen aan te duiden. Ook in West- en Oost-Vlaanderen is knowhow aanwezig.

*Provinciale emancipatie-ambtenaren*

Met de federale overheid was er de afspraak dat zij de provinciale emancipatie-ambtenaren voor de eerste helft van het jaar zouden financieren. Betaalt de Vlaamse Gemeenschap verder, vraagt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, en waar is dit terug te vinden ? Een 'gelijkekansenambtenaar' moet onderscheiden worden van een 'emancipatie-ambtenaar'. Blijft de bevoegdheid gelijke kansen mannen-vrouwen of wordt ze ruimer ?

Aanvankelijk had de federale overheid gesteld de provinciale emancipatie-ambtenaren enkel nog te financieren voor de eerste helft van dit jaar, beaamt de minister. De federale overheid is hierop echter teruggekomen. Het is nu de bedoeling een convenant te sluiten tussen federale, gemeenschaps- en provinciale overheid om de provinciale steunpunten gelijke kansen mannen-vrouwen te

behouden. Dit is een van de punten die geagendeerd wordt op de komende interministeriële conferentie Gelijke Kansen.

### *Geweld tegen vrouwen*

Een federaal plan tegen geweld op vrouwen werd opgemaakt in voorbereiding van een interministeriële conferentie die tot doel heeft het beleid van de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten te integreren. Mevrouw Ria Van Den Heuvel vraagt naar de grote lijnen van het Vlaamse beleid terzake. Aanvullend Vlaams beleid is des te meer noodzakelijk in het licht van de recente studie die aantoonde dat het aantal vrouwen bij de thuislozen toeneemt, o.m. doordat zij het intrafamiliaal geweld minder tolereren dan vroeger.

Dit punt wordt eveneens op de komende interministeriële conferentie geagendeerd, zegt de minister. Het is niet de bedoeling nieuwe initiatieven te nemen, wel om het bestaande beleid beter op elkaar af te stemmen. De minister denkt bv. aan juridische ondersteuning voor vrouwen die in centra voor thuislozen terecht komen. Zodra de nota van de werkgroep gefinaliseerd is, wordt ze aan de commissie bezorgd.

### **Progr. 40.2 Vlaams Infrastructuurfonds Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)**

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Ria Van Den Heuvel wijzen op de vrees bij de bijzondere jeugdbijstand dat de toegang tot VIPA-subsidiëring effect zou hebben op het forfait voor werking en infrastructuur. Volgens laatstgenoemde spreker zouden de werkings- en onderhoudsmiddelen ook sinds lang niet meer aangepast zijn. Eerstgenoemde spreker vraagt in hoeverre de beslissing tot toegang tot het VIPA reeds operationeel is. Het duurt lang vooraleer dossiers aan alle voorwaarden beantwoorden, en er effectief subsidies toegekend worden. Kunnen andere sectoren zoals buitenschoolse kinderopvang al niet voorbereid worden op toegang tot het VIPA ?

In het algemeen vindt het lid de zorgstrategische plannen positief, maar ze vertragen de procedure. Wie geen subsidie vraagt, wordt niet gevat door de verplichting tot een zorgstrategisch plan. Zijn de centra algemeen welzijnswerk ook onderworpen aan de verplichting van een zorgstrategisch plan ? Van de centra medisch schooltoezicht zijn er drie dossiers hangende voor in totaal 16 miljoen frank. Het lid vraagt of die kredieten effectief dit jaar nog opgenomen zullen kunnen worden.

Bij het begin van haar ambtstermijn werd de minister geconfronteerd met opmerkingen dat de bijzondere jeugdbijstand geen toegang had tot de VIPA-middelen. De minister zegt dat haar voorganger hierover reeds een studie gevraagd had aan de EHSAL. De studie wees uit dat bijzondere jeugdbijstand inderdaad beter toegang kon krijgen tot de VIPA-middelen. Toen de Vlaamse regering een regeling terzake aankondigde, liet de sector weten dat ze dit niet gevraagd had. Een verhoging van de middelen voor infrastructuur- en werkingskosten, zoals de sector vroeg, zou echter een duurere operatie worden. De sector stond ook weigerachtig omdat zij oordeelde dat VIPA weinig ervaring heeft met kleinschalige investeringen. Het VIPA heeft de koepels van de sector echter van het tegendeel kunnen overtuigen : VIPA heeft ook ervaring met de centra medisch schooltoezicht, en de centra voor algemeen welzijnswerk. Daarna ontstond bij de sector de vrees dat het deel investeringsmiddelen dat in de dagprijs verrekend wordt, eruit gelicht zou worden. Dit is echter nooit de bedoeling geweest, benadrukt de minister. De infrastructuur- en werkingsmiddelen blijven onaangetaast. Integendeel, door het programmadecreet van 2001 worden ze na jarenlange niet-indexatie, opnieuw geïndexeerd. Op de begroting van VIPA worden voor 2002 350 miljoen frank vastgelegd voor nieuwe initiatieven in de bijzondere jeugdbijstand. De aanvraagdossiers kunnen nu reeds voorbereid worden.

De centra algemeen welzijnswerk moeten geen zorgstrategische plannen indienen, omdat ze gesubsidieerd worden in het kader van het decreet op het algemeen welzijnswerk. De samenwerking die door dit decreet aan de centra wordt opgelegd, veronderstelt reeds een sterk zorgstrategisch denken. De aanvraagdossiers van het algemeen welzijnswerk komen binnen. Hetzelfde zal gelden voor de centra geestelijke gezondheidscentra. Dit betekent dat in de toekomst steeds meer VIPA-middelen noodzakelijk zullen zijn. Daarom wil de minister niet langer de deur openzetten voor andere sectoren. Voor de buitenschoolse kinderopvang is volgens de minister overigens geen afzonderlijke infrastructuur nodig.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of er voor 2001 voldoende middelen voorhanden zijn om de nieuwe sectoren te laten starten. De minister antwoordt dat er geen problemen zijn voor 2001. De VIPA-administratie heeft een inventaris opgemaakt van de dossiers die op komst zijn. De ingeschreven middelen voor dit jaar zullen echter niet volstaan voor volgend jaar. Het is de grote uit-

daging om voor volgende jaren voldoende middelen te vinden voor VIPA.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen meent dat de afschrijving op 33 jaar nefast is en vraagt die termijn te herzien. De minister verklaart dat de afschrijving van investeringen op 33 jaar conform is met de algemene boekhoudkundige reglementering. Dit is een redelijke termijn vanuit bouwkundig oogpunt, maar maakt dat nieuwe inzichten in opvang minder snel vertaald kunnen worden in de infrastructuur. Daarom moeten bij nieuwe investeringen steeds zoveel mogelijk de toekomstige evoluties ingeschat worden.

### **Progr. 41.1 Algemeen welzijnsbeleid**

#### *Toegang tot de algemene voorzieningen in de welzijnssector*

De kredieten op ba 12.29 : Allerhande uitgaven voor het samenwerkingsverband voor de bevordering van de toegang voor etnische minderheden en armen tot algemene voorzieningen in de welzijnssector, worden op 0 teruggebracht, door overhevelingen naar ba 12.24 en progr. 41.8, ba 33.10 voor armoedebeleid. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of er dan niets meer gebeurt voor de etnische minderheden. Mevrouw Ria Van Den Heuvel sluit zich daarbij aan.

Volgens de minister betekent de schrapping van de middelen op deze basisallocatie niet dat er geen middelen meer worden ingezet voor het bevorderen van de toegang van het algemeen welzijnswerk voor etnisch-culturele minderheden. De ontwikkelde methoden bieden echter weinig soelaas. De experimentele kredieten (minimaal 5 en maximaal 10 percent van de middelen) in het kader van het decreet etnisch-culturele minderheden zijn daarom in 2001 toegewezen aan initiatieven van zelforganisaties die erop gericht zijn de toegang tot de welzijns- en gezondheidssector. Dit betekent niet dat er een afzonderlijke werking voor migranten wordt opgezet. Een concreet goedgekeurd experiment is de Medet-foon, dat een initiatief is van het Steunpunt allochtone vrouwen en meisjes. Het is een telefonische hulpdienst waar Turkse en Marokkaanse allochtonen anoniem hun verhaal kwijt kunnen. Doel is hun probleemoplossend vermogen te vergroten en te voorkomen dat problemen escaleren. De Medet-foon geeft ook advies over allerlei vormen van hulpverlening. Aan de telefoon zitten Turkse en Marokkaanse vrouwen (vrijwilligsters).

#### *Armoedebeleid*

Van ba 12.29 wordt 5,3 miljoen frank overgeheveld voor de opvolgings- en vooruitgangscongressen (ba 12.24), terwijl 3,7 miljoen frank gaat naar de verenigingen waar armen het woord nemen (ba 33.10, progr. 41.8). Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen is van oordeel dat de bedragen beter gewisseld kunnen worden : naar de congressen gaan teveel middelen uit. Volgens het lid waren op het vooruitgangscongres van 17 mei 2001 te weinig armen aanwezig of kwamen ze onvoldoende aan bod. Men moet de verenigingen versterken zodat ze beter kunnen deelnemen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel is het niet eens met de vorige spreker. De armen hebben effectief het woord genomen op het congres, zij het misschien minder in werkgroepen waar politici teveel het woord hebben genomen. De Koning Boudewijnstichting was niet onverdeeld positief over het congres ; men moet blijven zoeken naar aangepaste methodieken. De subsidiëring van de verenigingen waar armen het woord nemen blijft natuurlijk ook belangrijk. De 3,7 miljoen frank is echter een surplus op reeds toegekende middelen.

De minister beaamt dat de 3,7 miljoen frank bovenop 27 miljoen frank komt die reeds drie jaar in de begroting ingeschreven wordt. Op basis van jaarlijkse besluiten worden de middelen toegekend aan de verenigingen. De minister heeft echter reeds een meer structurele financiering en een decretaal kader aangekondigd. Er wordt geen nieuwe categoriale sector gecreëerd waarbij lokale verenigingen erkend en gesubsidieerd wordt ; wel zouden meer middelen geïnvesteerd worden in een steunpunt voor professionele en inhoudelijke ondersteuning van de verenigingen. Het is ondenkbaar dat de Vlaamse overheid alle verenigingen zou subsidiëren.

Minister Mieke Vogels is van oordeel dat de armen wel voldoende aan het woord gekomen zijn op het vooruitgangscongres. Volgens sommigen blijft het echter nog onvoldoende. Het congres wordt geëvalueerd met alle betrokkenen. De formule is goed, maar er kan aan gesleuteld worden om de armen nog meer te betrekken.

Volgens mevrouw Riet Van Cleuvenbergen waren de armen te weinig bij de voorbereiding betrokken. Zij hebben ook meer tijd nodig. Twee congressen op één jaar is niet werkbaar. Mevrouw Ria Van Den Heuvel meent dat dit een permanent probleem is. Enerzijds moet men daarmee rekening houden als men in dialoog treedt, anderzijds kan men niet van het beleid verwachten dat het zich aanpast aan het tempo van de armen.

– Bij progr. 41.1 Algemeen welzijnsbeleid, dienen mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heer Bart De Smet een amendement in (nr. 52) tot vermindering van de GVK en de GOK met 1,6 miljoen frank op basisallocatie 12.24 ten voordele van de verenigingen waar armen het woord nemen (zie am.nr. 53 bij progr. 41.8).

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wil er verder voor waarschuwen dat de vorming van ervaringsdeskundigen moet resulteren in een erkend diploma, zoniet kunnen ze niet tewerkgesteld worden bij de openbare sector. De minister beaamt dat dit probleem zich voordoet bij de ervaringsdeskundigen voor etnisch-culturele minderheden. Daarom wordt er in samenwerking met sommige hogescholen voor gezorgd dat aan de ervaringsdeskundigen armoede aan het einde van hun opleiding een erkend diploma van A2-opvoeder wordt toegekend.

#### *Kinderrechten*

De middelen op ba 33.06 : Subsidies voor aanmoediging, organisatie en ontwikkeling van activiteiten inzake kinderrechten, worden verhoogd met 5 miljoen frank. Mevrouw Ria Van Den Heuvel en mevrouw Patricia Ceysens vragen naar de concrete besteding van de middelen op die basisallocatie. Laatstgenoemde spreker hoopt dat de middelen voor kinderrechten niet vanuit te veel verschillende hoeken komen.

De minister antwoordt dat de middelen vooral uitgaan naar niet-gouvernementele organisaties en verwijst voor de concrete besteding naar de bijlage bij dit verslag.

#### *Vlaams Zorgfonds*

De minister ligt de amendementen toe van de Vlaamse regering bij het Vlaams Zorgfonds.

– Bij progr. 41.1 heeft de Vlaamse regering een amendement ingediend (nr. 27) tot invoeging van een nieuwe basisallocatie 41.04 voor een extra-dotatie aan het Zorgfonds voor de overheveling van de renteopbrengst van het Centraal Financieringsorgaan (CFO). Om te vermijden dat belastingen moeten worden betaald op de overheveling van die renteopbrengst, wordt dit bij wijze van extra dotatie gerealiseerd.

– Bij artikel 54 heeft de Vlaamse regering een amendement ingediend (nr. 19) tot aanpassing van de totalen van het Zorgfonds, tengevolge van de

beslissing om de inwerkingtreding van de zorgverzekering uit te stellen tot 1 januari 2002.

– Verder heeft de Vlaamse regering een amendement (nr.46) ingediend tot wijziging van de begroting van het Vlaams Zorgfonds (hangt samen met am. nrs. 19 en 27).

Op vraag van mevrouw Sonja Becq geeft de minister toelichting bij de begroting van het Vlaams Zorgfonds. De extra dotatie van 267 miljoen frank bestaat enerzijds uit de renteopbrengst van 1999 en 2000 (168 miljoen frank) en anderzijds uit de renteopbrengst die reeds in 2001 werd gerealiseerd, nl. 99 miljoen frank. De opbrengst van de interesten in 1999 en 2000 is opgenomen in het reservefonds (168 miljoen). De reeds in 2001 gerealiseerde opbrengst van de interesten (99 miljoen frank) zit vervat in de post “Inkomsten uit beleggingen” waar in totaal 480 miljoen frank is ingeschreven. Aanvankelijk werd die post begroot op 620 miljoen frank, maar dat bleek een te optimistische inschatting te zijn van de inkomsten uit beleggingen. 480 miljoen is een realistischer inschatting.

Mevrouw Sonja Becq vraagt of alle mogelijke interesten vanaf de start, dus ook die welke binnen het CFO gegenereerd werden, in het Zorgfonds opgenomen worden. De minister bevestigt dit. Alleen heeft het kapitaal minder opgebracht dan verwacht. Het lid vraagt een schriftelijk overzicht van de opbrengsten. De minister verwijst naar de bijlage bij het verslag.

De heer Felix Strackx vraagt of het kapitaal ethisch belegd wordt. De minister antwoordt bevestigend.

De werkingssubsidies aan de zorgkassen zijn verminderd tot 100 miljoen frank ingevolge de beslissing de zorgverzekering pas te laten starten op 1 januari 2002. De minister deelt mee dat in het kader van de opmaak van de begroting 2002 bekeken wordt hoe de werkingssubsidies aangepast moeten worden. De begroting voor het Zorgfonds is moeilijk op te maken door de vele onbekende factoren en mogelijke wijzigingen in het beleid (zoals recentelijk toevoeging van de –65-jarigen, het uitstel tot 1 januari 2002).

Mevrouw Sonja Becq stelt vast dat het meenemen van de –65-jarigen blijkbaar nog geen repercussies heeft op de werkingssubsidies voor de zorgkassen. Is dat niet nodig ? De minister meent van niet. Iedere Vlaming moet zich aansluiten ; dit is de uitdaging voor 2001. Wel kunnen vanaf 1 oktober aanvragen voor tenlasteneming ingediend worden, zodat men begin december een zicht zal hebben op

de orde grootte. Bij de begrotingsaanpassing 2002 kan dan een en ander rechtgezet worden.

### **Progr. 41.2 Bijzondere jeugdbijstand**

#### *Versterking personeelsformatie*

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vindt de aanwerving van bijkomende consultants na het PEP (personeelsevaluatieplan) alleen terug bij progr. 99.1. Interdepartementale Bestaansmiddelen en niet op de progr. 41.2. Nochtans melden de Toelichtingen dat alle nieuwe departementale initiatieven gecompenseerd worden op de activiteitenprogramma's. Dit is bv. ook het geval voor de 1 VTE voor de Pluspuntbank. Bovendien is op progr. 99.1 maar 0,70 miljoen frank vermeld, terwijl er op progr. 11.4 1 miljoen frank afgaat. Kan de minister hierbij verduidelijking geven? Bij de omschrijving van WVC5 (BJB consultant/hulpverlener) is geen datum van beslissing van de regering vermeld, wel "à 3/12". Betekent dit dat de consultants pas de laatste trimester van 2001 aangeworven zullen zijn doordat er nog geen beslissing van de regering is?

Mevrouw Sonja Becq vraagt naar de concrete implementatie van het PEP, de concrete versterking van de comités en de sociale diensten. Heeft de implementatie implicaties voor de mobiliteit van het personeel?

De minister verduidelijkt dat de medewerker voor de Pluspuntbank een contractuele aanwerving betreft, waarvoor geen PIP en PEP nodig is, maar wel de goedkeuring van de regering. Voor het betalen van die medewerker moeten van het progr. 11.4 zelf middelen overgeheveld worden naar progr. 99.1 (0,3 miljoen frank gaat naar aanwervingskosten). In de bijzondere jeugdbijstand gaat het echter om een uitbreiding van de vaste personeelsformatie na een goedgekeurde PIP en PEP. Daarvoor reeds had een studie van prof. Jef Breda uitgewezen dat in sommige diensten de werklust te groot was. Tegen de geplogendheden in is de minister erin geslaagd om de kredieten voor de aanwerving van de 17 bijkomende personeelsleden te verrekenen op progr. 99.1, zonder overheveling van kredieten van progr. 41.2. De lonen worden dus voorlopig betaald via de minister bevoegd voor Ambtenarenzaken, tot na de doorvoering van de hervorming beter bestuurlijk beleid, waarbij per bedrijfseenheid met enveloppes gewerkt zal worden.

Concreet wordt de versterking op twee fronten uitgevoerd. In een eerste beweging komt er bijkomend personeel bij de comités voor bijzondere jeugdzorg en de sociale diensten bij de jeugdrecht-

banken. In een volgende fase wordt een soort multidisciplinair middenkader gecreëerd tussen de centrale administratie en de comités en de sociale diensten, op provinciaal niveau. Dit middenkader moet de comités en sociale diensten ondersteunen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt zich af waarom voor de cel Gelijke Kansen ook geen personeel in uitvoering van een PIP en PEP wordt aangeworven. Ze vindt dat de cel ondermaats wordt gehonoreerd. In plaats van 3/12 op te nemen voor dit jaar, zou de minister beter twee voltijdse aanwerven. De minister repliceert dat het om een contract van onbepaalde duur gaat. Men kan moeilijk iemand aanwerven voor drie maanden. Het is niet omdat een PIP en PEP wordt uitgevoerd dat ze ook automatisch leiden tot de goedkeuring om extra personeel aan te werven. Daarvoor moet hard gestreden worden. De minister heeft de Vlaamse regering kunnen overtuigen van de noodzaak van bijkomend personeel in de bijzondere jeugdzorg, maar niet voor gelijke kansen, en evenmin voor gezondheidsbeleid.

Het lid vraagt of WVC9 "Pep "onderwijs"" slaat op personeel voor welzijn. De minister antwoordt dat dit slaat op de uitvoering van de eerste fase van het PIP/PEP voor de gemeenschapsinstellingen, voor de organisatie van onderwijs.

#### *Preventie*

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt vast dat ook bij de begrotingsaanpassing geen bijkomende initiatieven voor preventie genomen worden, ook niet in het kader van de integrale jeugdhulpverlening. Wanneer dan wel?

De minister verwijst naar haar toelichting waar zij stelde dat er bij deze begrotingsaanpassing geen nieuwe initiatieven mogelijk zijn. Overigens maakt de minister het lid erop attent dat nu reeds heel wat gebeurt rond preventie, verspreid over verschillende bevoegdheden, zonder dat daarom een afzonderlijke basisallocatie voorzien is.

#### *Niet-begeleide minderjarigen*

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt aandacht voor de niet-begeleide minderjarigen. De doorstroming blijft problematisch. Ze blijven vaak onterecht in de bijzondere jeugdzorg zitten. Daarenboven is er ook het probleem van de verdwenen jongeren die in het buitenland terecht komen, of in de illegaliteit belanden.

De minister antwoordt dat er met de federale overheid ei zo na een akkoord is om een centrale opvang voor niet begeleide minderjarigen te voorzien, georganiseerd door de federale overheid en de gemeenschappen. Via centrale observatie en oriëntatie worden de minderjarigen op een gepast traject gezet, hetzij terugkeer, hetzij het starten van een asielprocedure. In dat laatste geval zijn de gemeenschappen verantwoordelijk voor de opvang van de jongeren tot 18 jaar. Het is niet de bedoeling daarvoor specifieke voorzieningen te creëren. Het algemeen welzijnswerk en de bijzondere jeugdbijstand zouden voor de opvang zorgen mits extra plaatsen en begeleiding. De minister hoopt dat dit akkoord gesloten wordt.

#### *Varia*

Mevrouw Patricia Ceysens wijst erop dat artikel 53 van de wet op de jeugdbescherming van 8 april 1965 vanaf 2002 niet meer van kracht is, waardoor jongeren niet langer in gevangenissen opgesloten kunnen worden. De minister zou 10 plaatsen creëren. Zullen ze gerealiseerd zijn tegen 1 januari 2001 ? Betaalt de federale overheid de plaatsen ? Blijkbaar zouden er enkel plaatsen voor jongens zijn ?

Het proces op federaal niveau rond het jeugdsancierecht loopt vertraging op, geeft de minister toe. Het overleg rond de cofinanciering is om onduidelijke redenen opgeschort. De minister beaamt dat dringend een oplossing gevonden moet worden. De Vlaamse Gemeenschap doet daarvoor al het mogelijke. Er is dringend een structurele ingreep nodig voor de instroom naar die gesloten instellingen en voor een versnelde uitstroom. Dit laatste wordt ernstig bemoeilijkt doordat er onvoldoende adequate instellingen zijn voor de opvang van moeilijk opvoedbare jongeren.

In ieder geval wordt bij de begrotingsopmaak 2002 gevraagd om de nieuwe middelen, behalve voor integrale jeugdhulpverlening, ook in te zetten voor crisisopvang, voor extra plaatsen voor moeilijk opvoedbare jongeren. De middelen zouden alleen gaan naar voorzieningen die ten aanzien van de gemeenschapsinstellingen het engagement aangaan de jongeren effectief op te nemen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel wil weten hoe men aan de vermindering van 109,7 miljoen frank op dit programma komt. De minister verduidelijkt dat het gaat om een afname van het niet belaste saldo van het Fonds Bijzondere Jeugdbijstand. Het is de resultante van een niet belast saldo van 113 miljoen frank, verminderd met kredieten voor onder

meer verhoogde brandstofprijzen (2,3 miljoen frank).

#### **Progr. 41.3 Bejaardenzorg**

Mevrouw Sonja Becq vraagt waarom de demonstratieprojecten in een andere basisallocatie ondergebracht worden. Verder vraagt het lid naar een stand van zaken van de uitvoering van de experimentele initiatieven en de demonstratieprojecten. Volgens welke criteria worden ze geselecteerd ? De minister belooft de gegevens hieromtrent aan de leden op te sturen. De heer Karel Gutshoven, afdeling Begroting, Boekhouding en VIPA WVC, antwoordt namens de minister dat de demonstratieprojecten volgens het ESR (Europees Stelsel voor Nationale en Regionale Rekeningen) onder een 34-classificatie moeten vallen in de plaats van onder een 33-classificatie. Een subsidie aan een vzw die diensten verleent aan gezinnen, moet volgens het ESR geassocieerd worden als een subsidie aan gezinnen.

Met de federale overheid was een akkoord afgesloten over de toekenning van 15.000 nieuwe RVT-bedden over vier jaar. Die termijn is bijna afgelopen. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of dit akkoord hernieuwd wordt. Het lid merkt op dat de verdeling van de bedden problematisch verloopt omdat vertrokken wordt vanuit verschillende parameters. Heeft de minister de toekenning van RVT-bedden reeds bij haar federale collega aangekaart, zoals aangekondigd ? Bij de toekenning speelt ook een communautair element mee, want in Wallonië worden ouderen meer in ziekenhuizen verzorgd.

De minister antwoordt dat op 30 mei een interministeriële conferentie plaatsvindt waarop de werkwijze bij de toekenning op de agenda staat. Federaal minister Frank Vandenbroucke heeft reeds de idee gelanceerd om aan alle rusthuizen een RVT-classificatie toe te kennen. De minister vindt dit een zuivere oplossing. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen is het daar niet mee eens. Als men uitgaat van het bestaand aanbod wordt een onevenwicht gecreëerd tussen de verschillende regio's. Men moet rekening houden met de demografische evolutie. De minister repliceert dat het lid twee zaken dooreenhaalt, nl. de programmatie, waar de opmerking van het lid op slaat, en de classificatie van de bedden. Wat de programmatie betreft, is er inderdaad op sommige plaatsen noodzaak aan bijkomende bedden.

#### **Progr. 41.4 Gezinsangelegenheden**

### *Algemeen*

De heer Lieven Vandenberghe, administrateur-generaal van Kind en Gezin, licht toe dat bij de initiële begroting aan Kind en Gezin een dotatie toegekend was van 6,561,1 miljard frank, inclusief 100 miljoen frank VIA-middelen. Als indexprovisie (indexering september 2000) is nog 108,7 miljoen frank toegevoegd. Ook werd een bijkrediet toegewezen van 670 miljoen frank voor de realisatie van het beleidsplan kinderopvang.

Bij de begrotingsaanpassing wordt de dotatie aan Kind en Gezin globaal met 163 miljoen frank vermindert. Er was beslist afname te doen van 189,9 miljoen frank (dotatie tot financiering van de toelagen voor aankoop, bouw, ... van creches, ba 61.10), vermindert met een bijkomende dotatie (ba 41.01) van 26,9 miljoen frank voor de financiering van de financiële gevolgen van het ambtenarenstatuut en de financiering van de financiële impact van twee beslissingen van de Vlaamse regering, met financiële impact voor Kind en Gezin. Het betreft hier een samenvoegsel van een aantal kleine technische correcties. Tegelijk werd ook beslist dat Kind en Gezin het gecumuleerd overschot op VIPA-investeringskredieten t.e.m. 2000 (339,4 miljoen frank) mag inbrengen in de begroting 2001.

In de Toelichtingen (17/1-B) krijgt mevrouw Sonja Becq de indruk dat bij de verrekeningen VIPA-investeringskredieten door elkaar worden gehaald met de werkingskredieten. De heer Lieven Vandenberghe ontkent dit. Begrotingstechnisch is dat ook niet toegelaten. Doordat reeds in 2001 47,4 miljoen frank van de tot 2000 gecumuleerde VIPA-investeringskredieten aan Kind en Gezin doorgestort waren konden de VIPA-investeringskredieten niet worden vermindert met 189,9 miljoen frank, maar met slechts 142,5 miljoen frank. Om toch tot een globale afname te komen van 163 miljoen frank, werd beslist om de resterende 20,5 miljoen frank af te trekken van ba 41.01, dotatie aan Kind en Gezin.

### *Preventieve zorg*

In het kader van de preventieve zorgverlening zouden extra impulsen gegeven worden, o.m. via de opvoedingsondersteuning. Mevrouw Sonja Becq vraagt hoe dit financieel vertaald wordt.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel merkt op de publicatie "Het Kind in Vlaanderen" van Kind en Gezin een nuttig instrument is. Daarin staat dat 15 procent kinderen geboren worden uit niet-Belgische moeders. Mag het lid concluderen dat ook 15 procent van de preventieve zorg naar die groep uitgaat ?

De minister antwoordt dat de middelen voor bijkomende opvoedingsondersteuning nog ondergebracht zijn bij kinderopvang ; ze zijn nog niet verdeeld. De hervorming van de preventieve zorgcentra is wel goedgekeurd en gaat dit jaar van start. Ondertussen werd in dat kader een zuiloverschrijdende centrum in Mechelen erkend. Er zijn dus middelen voorzien voor de hervorming en de versterking van de preventieve zorgcentra zodat ze beter kunnen inspelen op opvoedingsondersteuning. Het is ook de bedoeling dat ze meer aandacht besteden aan het toenemend aantal geboorten bij allochtonen, die een steeds meer diverse groep worden.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vestigt de aandacht op de materialenbank voor opvoedingsondersteuning dat onder het Provinciaal Integratiecentrum (PRIC) in Limburg ressorteert. Wordt overwogen om een dergelijk initiatief uit te breiden naar de andere provincies ? De minister antwoordt dat dit initiatief nog niet werd geëvalueerd ; het is voorbarig om over een veralgemening te oordelen.

Uit een recente studie van het algemeen welzijns-werk blijkt dat 20 percent van de thuislozen uit kinderen bestaat. Mevrouw Van Den Heuvel vraagt of er een samenwerkingsverband bestaat tussen Kind en Gezin en de residentiële thuislozenzorg voor de zorg van de allerkleinste kinderen.

De minister is enigszins ontstemd door het feit dat de resultaten van de studie reeds voor de oplevering in juli, in de pers zijn verschenen. De kruidige titel in de krant De Morgen : "Vlaanderen telt 2.000 dakloze kinderen" komt gelukkig niet helemaal met de werkelijkheid overeen. Het toenemend aantal dakloze kinderen is grotendeels te wijten aan het feit dat er meer jonge dakloze vrouwen zijn, met kinderen, die het intrafamiliaal geweld niet langer tolereren. Als er 2.000 minderjarigen van alle leeftijden in de centra voor thuislozen op een jaar worden opgevangen, betekent dit gelukkig niet dat evenveel plaatsen nodig zijn in de residentiële opvang voor thuislozen. Het gaat immers meestal om tijdelijke crisisopvang. Voor een deel van die vrouwen met kinderen bestaat er wel een structureel probleem waarvoor begeleid wonen noodzakelijk is. De minister is van oordeel dat de thuislozen centra voldoende geacomodeerd zijn voor de tijdelijke opvang van de jongste kinderen ; zij gaat ervan uit dat de thuislozen centra zonnig een beroep doen op huisartsen en de preventieve zorgcentra in de buurt. Er is geen samenwerkingsakkoord met Kind en Gezin. Dit is wel het geval voor de centra integrale gezinszorg (CIG's) waar moeders met jonge kinderen opgevangen



worden. Op voorstel van de voorzitter stemt de minister ermee in om de studie in de commissie te bespreken.

In de vrouwengevangenis van Brugge loopt een project kinderen in de gevangenis. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of dit project veralgemeend wordt. De minister antwoordt bevestigend, voor wat de vrouwengevangenis betreft. In het kader van het strategisch plan voor hulp- en dienstverlening aan gedetineerden is met Kind en Gezin ook een werking opgezet rond de contacten tussen kinderen en vaders in de gevangenis die als proefproject zijn erkend.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt zich af in welke mate de kraamcentra thuishoren bij Kind en Gezin. Zij bieden immers ook prenatale hulp. De minister zegt dat de kraamcentra bij het algemeen welzijnswerk horen. Op termijn zullen ze integreren in de diensten voor gezinszorg (thuiszorg). Voor de regularisatie van de DAC-statuten wordt een overgangperiode voorzien van drie jaar. In tussentijd worden ze gesubsidieerd vanuit het progr. 41.4 Gezinsaanlegingen.

#### *Kinderopvang*

Waar in de begroting is de uitvoering van het beleidsplan kinderopvang terug te vinden, vraagt mevrouw Sonja Becq. De startpremie van 15.000 frank voor nieuwe onthaalgezinnen, de jaarlijkse premie van 15.000 frank voor minicrèches, de sociale bijdrage voor de onthaalgezinnen van zodra een statuut wordt toegekend, de vergoeding voor de ongevallenverzekering – als daartoe wordt beslist – : zijn daarvoor reeds middelen voorzien in de begroting en hoeveel ?

De minister antwoordt dat nog gewerkt wordt aan de uitvoeringsbesluiten voor de startpremie en de premie voor minicrèches. Het is de bedoeling de premie voor minicrèches te koppelen aan bijkomende kwaliteitseisen. De besluiten zullen over enkele weken klaar zijn, waarna de aanvragen ingediend kunnen worden. 566 miljoen frank voor kinderopvang werd nog niet verdeeld, zodat met die middelen verschoven kan worden bij interne begrotingsherzieningen. Het besluit inzake de ongevallenverzekering wordt voorzien voor september. In de Vlaamse regering is er een principiële akkoord over de lancering van het statuut voor de onthaalouders. De onderhandelingen tussen de federale overheid en de gemeenschappen zijn echter nog niet voltooid. Tegen het zomerreces zouden de laatste technische bepalingen vastliggen en wordt het voorstel aan de Vlaamse regering voorgelegd.

De minister hoopt dat het statuut vanaf begin 2002 toegekend kan worden.

Bij sommige kinderdagverblijven heerst onrust over de regularisering van de DAC-statuten, zegt mevrouw Sonja Becq. De minister kondigde aan dat per 6,5 plaatsen een kinderverzorgster voorzien zal worden (in plaats van één per 7 plaatsen nu). Volgens het lid verliezen nieuwe initiatieven daardoor mogelijkheden. Moeten zij dezelfde taken uitvoeren met minder personeel ? De DAC'ers zouden ook van standplaats moeten veranderen. Het forfaitsysteem, dat tot liquiditeitsproblemen leidt, speelt volgens spreker ook een rol in de onrust.

De minister zegt dat de onrust voorbarig is. De DAC'ers blijven op hun huidige standplaats. Om hen een volwaardige statuut toe te kennen moeten ze ofwel aan specifieke voorzieningen toegevoegd worden, of moet de regelgeving herzien worden. Men kan van de overheid moeilijk verwachten dat de huidige situatie geconsacreerd wordt waarbij sommige kinderdagverblijven over verschillende DAC'ers beschikken en andere over geen enkele. Er is voor geopteerd om het totale pakket DAC'ers te integreren zodat een betere omkadering ontstaat voor iedereen. Met dit doel wordt het aantal kinderverzorgsters van 1 per 7 plaatsen opgevoerd naar 1 per 6,5 plaatsen. Daarnaast is er de flexibele opvang en opvang voor zieke kinderen die volgens het beleidsplan geënt wordt op de bestaande voorzieningen. De kinderdagverblijven die die specifieke diensten willen aanbieden, zullen bijkomende subsidies ontvangen. De kinderdagverblijven krijgen vijf jaar de tijd om hun situatie te regulariseren. Als een statutair personeelslid vertrekt, kan een DAC'er in de plaats komen. De minister meent dat een periode van vijf jaar voldoende is, zeker met de bijkomende mogelijkheden voor flexibele opvang en de opvang van zieke kinderen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey beaamt dat er op macroniveau geen problemen zijn, maar op microniveau is de situatie anders : op heel wat plaatsen zal de voorgestelde regularisering tot vermindering van de tewerkstelling leiden. De subsidiëring van het personeel boven de norm is een forfaitaire tegemoetkoming. In kinderdagverblijven ligt de gemiddelde anciënniteit hoger dan de vooropgestelde tien jaar. Dit zal tot een meerkost leiden. Bovendien mag de flexibiliteit van de betrokken kinderverzorgsters niet overschat worden. Als ze hun job verliezen, zullen ze gewoon van de arbeidsmarkt verdwijnen. Verder leeft de vrees bij de andere personeelsleden dat de werkdruk zal verhogen.

De minister repliceert dat jarenlang de onrechtvaardigheid werd aangeklaagd dat sommige kinderdagverblijven zonder DAC'ers moesten werken, dat de verdeling van DAC'ers zeer ongelijk was. Al jaren vraagt de sector een betere omkadering. Dit wordt nu gerealiseerd door de norm van 1 kinderverzorgster per 6,5 plaatsen. Als overheid kan men moeilijk de voorzieningen die in het verleden veel DAC'ers gekregen hebben, als norm nemen. Dit is onbetaalbaar. Dat de kinderverzorgsters weinig flexibel zijn, noemt de minister speculatie. Men heeft vijf jaar de tijd om een DAC'er in de personeelsformatie te integreren.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel voegt eraan toe dat de toewijzing van de DAC-projecten in het verleden vaak een 'koehandel' is geweest. Daarmee wil het lid niets afdoen van de kwaliteit van het werk van de DAC'ers. De nu voorgestelde regularisatie is gerechtvaardigd. Het lijkt wel mogelijk dat een aantal DAC'ers toch niet aangenomen zullen kunnen worden wegens overtal. Zij zullen geconfronteerd worden met een werkgelegenheidsprobleem. De minister ontkracht dit laatste : de nood aan kinderopvang zal dermate groot zijn, dat er geen werkgelegenheidsprobleem zal zijn.

Mevrouw Sonja Becq protesteert heftig tegen de uitspraak van de vorige spreker over de 'koehandel'. Een rechtvaardige verdeling van de kinderverzorgsters over de kinderdagverblijven mag niet betekenen dat dynamische en vernieuwende initiatieven gestraft worden. DAC'ers zijn vaak laaggeschoolden ; de diensten voor gezinszorg bv. vonden de tewerkstelling van DAC'ers te moeilijk. Verder vindt het lid correcter te zeggen dat de DAC'ers nog voor vijf jaar mogen blijven. Bovendien zal de onrust pas weggenomen worden als duidelijkheid gecreëerd wordt over de personeelsnorm voor de flexibele opvang en de opvang voor zieke kinderen. Niet alles kan opgevangen worden door de verschuiving naar de norm van 1 kinderverzorgster per 6,5 plaatsen. Het lid waarschuwt er verder voor een leegloop te organiseren naar het onderwijs door de onrust die nu met de regularisatie gecreëerd wordt.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel merkt op dat kleinschalige, pluralistische diensten geen DAC'ers kregen. De heer Lieven Vandenberghe, administrateur-generaal van Kind en Gezin, voegt eraan toe dat er de laatste jaren ook geen DAC'ers meer werden toegekend. De nu voorgestelde beleidsmaatregel is een goede maatregel. Er zijn echter communicatiestoornissen. Er is geen reden tot onrust. Een goede communicatie is noodzakelijk. Mevrouw Trees Merckx-Van Goey hoopt dat de com-

municatie niet in één richting zal verlopen. Het lid vraagt de situatie per voorziening te bekijken. Dan zal men vaststellen dat er op sommige plaatsen problemen zullen rijzen. De meerkost voor de anciënniteit is voor de voorzieningen ; zij hebben de middelen al die jaren echter niet opgepot, maar ingezet voor vernieuwende initiatieven.

De minister zegt dat de maatregel de uitvoering is van de VIA-onderhandelingen met werkgevers en werknemers. De minister heeft de maatregel niet opgelegd. De vijf jaar overgangperiode werd onderhandeld. Voor de kraamcentra geldt een andere overgangperiode. De minister benadrukt dat in de voorbije maanden altijd rekening werd gehouden met specifieke problemen op het terrein. Een voorbeeld daarvan is de voorlopige regeling voor de onthaaldiensten die de norm van 15 aangesloten onthaalgezinnen net niet meer halen (zie verder). Er wordt op dit moment met geen enkele sector zoveel onderhandeld in de kinderopvang, zowel door Kind en Gezin als door het kabinet. Er zijn provinciale rondes gepland zodat een grondige communicatie kan worden gevoerd. Dit is ook noodzakelijk, want de sector maakt grote veranderingen mee ten gevolge van het beleidsplan.

De minister heeft zich steeds sterk gemaakt dat de enveloppenfinanciering, waartoe op het einde van de vorige zittingsperiode was beslist, van kracht zou gaan op 1 januari 2001. In de loop van 2000 zijn de spelregels echter grotendeels veranderd als gevolg van het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA). Bij het bepalen van de enveloppe moest rekening gehouden worden met de DAC-regularisatie. Ook de minimale kwaliteitseisen in uitvoering van het kwaliteitsdecreet moesten meegenomen worden in de enveloppes. De sector heeft gewezen op contradicties in de enveloppenfinanciering : ook op dat punt werd naar de sector geluisterd, werd er onderhandeld en werd dit bijgesteld. Dit neemt tijd in beslag. Ondertussen zijn de kinderdagverblijven op de hoogte gebracht en werd aan hen een voorschot uitbetaald. Kind en Gezin en het kabinet doen al het mogelijke om met de sector te communiceren.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel heeft het gerucht opgevangen dat onthaaldiensten met minder dan 14 onthaalgezinnen niet meer gesubsidieerd zouden worden. Klopt dit ? De heer Lieven Vandenberghe ontkent dit. Om erkend te zijn als dienst moet men reglementair 15 aangesloten onthaalgezinnen hebben. Voor de diensten die aan dat criterium net niet kunnen beantwoorden, wordt een voorlopige oplossing voorzien. Op termijn kan dit wel tot problemen leiden.

Door een besluit van eind 2000 kunnen voorzieningen subsidies ontvangen voor de opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte. Mevrouw Ria Van Den Heuvel vraagt hoe het zit met de instroom van die kinderen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt naar de resultaten van de campagne voor de particuliere kinderopvang. Hoeveel kandidaten dienden zich al aan? De heer Lieven Vandenberghe antwoordt dat in de maanden maart, april en mei in totaal 6.000 reacties binnengekomen zijn. 2.800 kandidaten zijn in contact gebleven met Kind en Gezin. Men mag verwachten dat uit die groep effectief initiatieven zullen groeien. Allicht zullen er nog kandidaten bijkomen; hoewel de campagne afgelopen is, komen er nog steeds reacties binnen. De heer Lieven Vandenberghe hoopt dat voor het zomerreces nog het perspectief kan worden geboden op de premie van 15.000 frank per plaats per kind, wat toch een bijkomende incentive is.

De kinderopvang is reeds jaren aan een meer didactische aanpak aan het werken. Uit de berichtgeving in de pers over kinderopvang in de kleuterscholen kon men dit echter niet afleiden. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of er nu misschien nieuwe incentives gegeven worden voor een meer didactische kinderopvang.

In de pers was ook melding van gratis kinderopvang voor allochtonen, merkt mevrouw Ria Van Den Heuvel op.

Een project in Gent, waarbij de combinatie van een halve dag kinderopvang in een kinderdagverblijf en een halve dag kleuteronderwijs mogelijk werd gemaakt, wordt veralgemeend, antwoordt de minister. In het kader van de discussie over de instapleeftijd in het kleuteronderwijs is in opdracht van de ministers Vogels en Vanderpoorten een studie uitgevoerd door de KULeuven. Daaruit bleek onder meer dat de didactische aanpak voor 2- à 3-jarigen verschilde naargelang van de vorm van kinderopvang. Bij de particuliere kinderopvanginstellingen en de onthaalouders was die didactische aanpak minder aanwezig. In het kader van de uitvoering van het kwaliteitsdecreet wil de minister ook aan hen de nodige instrumenten aanreiken om daaraan meer aandacht te besteden.

In de studie werd ook een overzicht gegeven van de toegankelijkheid van de kinderopvang voor de laagste inkomens en voor de allochtonen. De onderzoekers suggereerden om de kinderopvang gratis aan te bieden voor die groepen. Op de vraag van de pers om een reactie heeft de minister gepro-

beerd genuanceerd te antwoorden, wat niet tot uiting is gekomen in de pers. De minister heeft geantwoord dat de toegankelijkheid niet alleen een zaak van de kostprijs was, maar ook van een tekort aan plaatsen, van gebrek aan planning en van een culturele barrière bij de allochtonen. Daarnaast verwees de minister naar de herziening van de ouderbijdragen met een 0-schaal voor de laagste inkomens.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen merkt op dat een Limburgs project flexibele opvang niet werd goedgekeurd. Welke reden ligt hier aan de basis? Wordt goedkeuring in de toekomst nog overwogen? De minister antwoordt dat de Vlaamse regering heeft beslist om de middelen van de Limburgse Reconvertiemaatschappij enkel nog aan te wenden voor duurzame investeringen. Dit betekent dat het project waarvan het lid sprak, wegvalt.

In verband met de buitenschoolse kinderopvang vraagt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen of gemeentelijke vzw's gevat worden door het Vlaams Intersectoraal akkoord. De heer Lieven Vandenberghe antwoordt ontkennend. Men heeft dit erbuiten gehouden omdat het de problemen met het FCUD nog niet zijn uitgeklaard.

#### *Maatschappelijke positie van het kind*

Mevrouw Ria Van Den Heuvel wenst te weten of het door Kind en Gezin ontwikkelde instrument om kindermishandeling preventie aan te pakken, reeds operationeel is.

#### **Progr. 41.5 Gehandicaptenzorg**

##### *Sector zorg en beter management van vraag en aanbod*

In de begroting 2001 werd de heroriëntering ingeschreven van 1 percent van de middelen voor residentiële naar ambulante zorg. Mevrouw Ann De Martelaer merkt op dat dit nog niet concreet gerealiseerd werd, hoewel de voorzieningen er klaar voor zijn. Door de heroriëntering zouden plaatsen kunnen vrijkomen op de centrale wachtlijsten.

Mevrouw Ingrid van Kessel sluit zich daarbij aan. Uit de cijfers die de minister in een antwoord op een schriftelijke vraag gaf, blijkt dat van de 3101 zorgvragen er 569 vragen zijn met urgentiecode 1 (= opname in een voorziening noodzakelijk binnen 1 maand). Op haar persconferentie op 23 maart heeft de minister het probleem ook heel scherp ge-

steld. Ze sprak van 1,5 miljard frank bijkomende middelen die noodzakelijk zijn om de meest dringende zorgvraag te lenigen. Anderzijds kan men constateren dat bij deze begrotingsaanpassing de dotatie aan het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap met 462,1 miljoen frank vermindert. Het lid is verontwaardigd dat zoveel middelen niet besteed worden, terwijl de vraag zo groot is en in 2001 een programmastop wordt gehandhaafd voor de residentiële sector.

150 persoonlijke assistentiebudgetten zouden prioritair uitgaan naar personen die de overstap willen maken van een residentiële voorziening naar thuiszorg. Mevrouw Ingrid van Kessel vraagt hoeveel budgetten daarvan reeds werden toegekend.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt in hoeverre men bij de centrale wachtlijstwerking al zicht heeft op het aantal jongeren. Naar verluidt zou de berekening ervan moeilijk verlopen, hoewel dit volgens spreker mogelijk moet zijn via het onderwijs en de instellingen voor minderjarigen. De programmatie voor jongeren zou in de eerste plaats gestuurd moeten worden naar de ambulante hulpverlening, al dan niet gecombineerd met een of andere vorm van dagopvang. De overgang van 18-jarigen of 21-jarigen naar de arbeidsmarkt is een echte lijdensweg voor de ouders. Wordt dat verholpen ?

Uit de centrale wachtlijstwerking kan men afleiden dat het aantal zorgvragen zeer uiteenloopt naargelang de provincies, zegt mevrouw Ria Van Den Heuvel. De provincie Antwerpen bv. heeft een zeer groot aantal vragen. Welke oorzaken liggen hier aan de basis ?

De minister repliceert dat de opmerking van mevrouw van Kessel indruist tegen de begrotingstechnische orthodoxie. Er wordt in 2001 uitgegeven wat bij de begrotingsopmaak gepland werd. De terugstorting naar de algemene middelen heeft te maken met niet belaste saldi van het vorige jaar. De annulatie van de begroting vergt dat niet uitgegeven kredieten bij het einde van het jaar automatisch terugvloeien naar de algemene kas door annulatie. Voor fondsen wordt bij de begrotingsaanpassing bekeken hoeveel niet belaste middelen van het vorige jaar overblijven. Die middelen gaan ook terug naar de algemene kas. Bij de aanvang van deze zittingsperiode gingen de middelen automatisch naar schuldafbouw, nu gaat een deel van deze middelen naar het Financieringsfonds voor schuldafbouw en eenmalige investeringen.

De minister onderstreept verder dat de noden van vandaag niet meteen morgen opgelost zijn. De minister ontkent dat er een programmastop zou zijn en vraagt zich af wie dit gerucht verspreidt. Er zijn bijkomende middelen voor begeleid wonen, thuisbegeleiding en persoonlijke-assistentiebudgetten (PAB's). Een eerste pakket van PAB's wordt voor het zomerreces toegekend, waarvan een deel aan personen uit de residentiële sector. Voor de residentiële sector werd met de verdere uitbouw gewacht tot er meer duidelijkheid was over de cijfers van de centrale wachtlijstwerking. In het verleden werden plaatsen toegekend zonder duidelijk zicht te hebben op de noden. Er zijn inderdaad provinciale verschillen. Door te weinig geprogrammeerde uitbouw van de residentiële capaciteit zijn er scheeftrekkingen ontstaan. In West-Vlaanderen zijn er meer voorzieningen per aantal inwoners, in Antwerpen en Limburg minder. Het is de bedoeling de witte vlekken in Vlaanderen weg te werken en bijkomend residentiële capaciteit te creëren, geprogrammeerd op basis van de centrale wachtlijstwerking. Op basis van de cijfers die nu beschikbaar zijn kan de minister haar vraag om bijkomende middelen vanaf 2002 bij de Vlaamse regering hard maken. De minister zelf moet niet overtuigd worden van de nood, wel haar collega's in de Vlaamse regering. Via een meerjarenprogrammatie zal gewerkt worden aan de structurele nood in de residentiële opvang ; daarnaast zal ook de ambulante zorg niet vergeten worden.

De wachtlijstwerking is totnut toe vooral voor volwassenen uitgebouwd ; voor de minderjarigen zal de wachtlijstwerking eind 2001 klaar zijn, vervolgt de minister.

Wat de heroriëntering van 1 percent in de residentiële sector betreft, beaamt de minister dat de sector bereid is initiatieven te nemen, maar niet als ze er financieel bij inschieten. Het probleem is dat de residentiële sector ouderbijdragen ontvangt, terwijl dit niet het geval is voor de ambulante zorg. De sector zou dus middelen verliezen. In overleg met de sector is een oplossing gevonden om dit financiële verlies te compenseren. Het desbetreffende besluit ligt nu voor bij de Inspectie van Financiën. De minister verwijst naar het geval van de semi-internaten waar de Inspectie van Financiën bezwaren uitte omdat ze de effecten van de maatregelen vertaald willen zien via budgettaire draaiboeken. Dit is een moeilijke aangelegenheid door de ingewikkelde dagprijsberekening. De minister hoopt op een snelle beslissing van de Inspectie van Financiën. Dan kan het besluit nog voor het zomerreces door de Vlaamse regering goedgekeurd worden.

De minister vroeg wie het gerucht van de programmatie-stop verspreidt. Mevrouw Ingrid van Kessel erkent dat bij de initiële begroting werd gezegd dat er geen extra vergunningen zouden worden toegekend, maar voorrang zou worden gegeven aan de realisatie van de beschikbare programmatieruimte. De CVP-fractie stond toen ook achter de nieuwe maatregelen om een verschuiving naar de ambulante sector te stimuleren, maar toen heeft het lid ook reeds haar bekommernis geuit over de realisatie van de 150 PAB-plaatsen. Het is nog steeds niet geweten of de PAB's effectief 150 plaatsen in de residentiële sector vrijgemaakt hebben. Ook voor de cijfers van de centrale wachtlijstwerking beschikbaar waren kon men aanvoelen dat er plaatsen tekort waren in de residentiële sector. Dat de noden van vandaag morgen niet meteen opgelost zijn, is een reden te meer om niet te wachten met het creëren van bijkomende plaatsen.

De minister vraagt waar die plaatsen dan wel bijgecreëerd moesten worden, als men geen zicht had op de cijfers. Men moet toch planmatig te werk gaan; de programmatie moet onderbouwd zijn. 74 aanvragen voor PAB komen van personen die nu in de residentiële sector opgevangen worden. De minister verwijst nogmaals naar de andere reeds opgenoemde maatregelen. Er zullen ook trajectbegeleiders aangewezen worden. Met de wachtlijstwerking worden ook de voorzieningen geresponsabiliseerd. Er zijn ook instellingen waar plaatsen vrij zijn, maar die personen met een urgentiecode 1 niet aannemen. Er zijn ook instellingen die personen van de ene dag op de andere aan de deur zetten omdat ze niet langer in de leefgroep passen. Niet alleen de overheid is verantwoordelijk.

Mevrouw Ingrid van Kessel vraagt of de voorzieningen dan verplicht moeten worden tot opname. Het lid is geen voorstander van opnameplicht; de overheid moet wel optreden tegen misbruiken. De minister is ook geen voorstander van opnameplicht en zegt dat er geopteerd wordt voor de centrale wachtlijstwerking, waardoor de voorzieningen meer geresponsabiliseerd worden en er betere afspraken ontstaan. De inzet van zorgtrajectbegeleiders moet voorkomen dat mensen van het kastje naar de muur gestuurd worden. Op termijn moet in het kader van de centrale wachtlijstwerking een meer duurzame oplossing gevonden worden.

Mevrouw Ingrid van Kessel vindt dit een goede weg, maar blijft de stop voor extra vergunningen betreuren. Ook beschut wonen krijgt bij deze begrotingsaanpassing geen extra middelen. De minister antwoordt dat er voor geen enkele minister budgettaire ruimte was voor nieuwe initiatieven.

Mevrouw Ann De Martelaer merkt op dat een voorziening een bezettingsgraad van 90 percent moet hebben om zijn erkenning te behouden. Het lid vraagt in hoeverre de resterende 10 percent niet wordt opgevuld. De heer Jef Foubert, administrateur-generaal van het VFSIPH, antwoordt dat als gedurende twee jaar 90 percent niet wordt gehaald, het erkenningscijfer van 100 naar 90 wordt teruggebracht. In de volwassenensector doet zich dit zo goed als niet voor. Veeleer is er overbezetting. Een relatief beperkt aantal jongerenvoorzieningen haalt 90 percent bezetting niet. Dit komt onder meer door het feit dat zij aansluiten bij een onderwijsinstelling. Het succes daarvan is bepalend voor het internaat. In de residentiële voorzieningen in het algemeen is er een gemiddelde bezetting van 98 percent.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen onderstreept dat de minister in het parlement een medestander vindt wat de centrale wachtlijstwerking betreft. Verder is het lid van mening dat het beschut wonen sneller plaatsen doet vrijkomen in de residentiële sector, dan het PAB. Als er budgettaire beperkingen zijn, dan moet de overheid ervoor zorgen dat iedereen de essentiële zorg krijgt en niet dat sommigen zeer goed omringd worden.

In Limburg hebben alle gemeenten een intercommunale (IGL) gevormd voor voorzieningen voor personen met een handicap. Volgens mevrouw Riet Van Cleuvenbergen zijn er problemen met de omzetting van de DAC-statuten, omdat het personeel onder een particulier statuut is tewerkgesteld.

De heer Jef Foubert, administrateur-generaal van het VFSIPH, antwoordt dat de algemene regel geldt dat de loonkost gesubsidieerd wordt voor zover men onder de subsidiëringsplafonds blijft. Dit geldt zowel voor de (semi-)openbare als voor de particuliere personeelsstatuten.

#### *Tewerkstelling*

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt of de personen met een handicap centraal zullen blijven staan als arbeidszorg overgeheveld wordt naar Werkgelegenheid. Welke timing wordt voorzien voor de overheveling? Vanaf 2002 worden aan de CBO (centra voor beroepsopleiding) nieuwe erkenningen toegekend voor vijf jaar. Worden de erkenningen vertraagd door de overheveling? Een deel van het werkgelegenheidsbeleid voor gehandicapten zou volgens het lid toch bij het Vlaams Fonds blijven. Het lid vindt dit inconsequent. Hoe wordt de overheveling voorbereid, zowel ten aan-

zien van de personen met een handicap als van de sector ?

Een voorbode als het ware van de overheveling van de tewerkstelling van gehandicapten naar Werkgelegenheid is het onderbrengen van de arbeidstrajectbegeleiding bij de lokale werkwinkels, zegt mevrouw Patricia Ceysens. Spreker stelt vast dat dit op het terrein niet altijd vlot verloopt omdat dit de plannen van de lokale autoriteiten doorkruist. Hoe gaat de minister daarmee om ?

De minister antwoordt dat tewerkstelling voor personen met een handicap pas volgende zittingsperiode overgeheveld wordt naar Werkgelegenheid en Economie. De minister verwijst voor de redenen naar haar antwoord op een vraag om uitleg in deze commissie op 19 april (*Hand.* VI. Parl. 2000-2001, nr. 155). Behalve de personen met een handicap zijn er nog andere zwakke groepen op de arbeidsmarkt. Vanuit de idee van inclusief beleid is het weinig zinvol om binnen gehandicaptenbeleid een afzonderlijk deel tewerkstelling te behouden. Er zijn gesprekken met de sector aan de gang om dit proces voor te bereiden. Vanzelfsprekend zullen de personen met een handicap centraal blijven staan. De minister heeft zich daartoe verbonden ten aanzien van de sector. De knowhow die het VFSIPH terzake heeft opgebouwd, moet behouden blijven.

Reeds bij het begin van deze zittingsperiode, voor er sprake was van de overheveling – maar ook vanuit de visie van een inclusieve aanpak – is er een protocol afgesloten met de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid, om de diensten voor arbeidstrajectbegeleiding op het terrein te integreren in de lokale werkwinkels. Dit loopt goed op veel plaatsen en wordt als een meerwaarde ervaren door de arbeidstrajectbegeleiders. Dat neemt niet weg dat er problemen zijn bij de uitbouw van de lokale werkwinkels. Er werd allicht onvoldoende rekening gehouden met de mogelijkheden van de lokale besturen. Deze problematiek valt echter onder de bevoegdheid van minister Landuyt. Ten gronde blijft het een goede optie om de arbeidstrajectbegeleiding in de lokale werkwinkels te integreren. De arbeidstrajectbegeleider heeft op die manier meer zicht op de arbeidsmogelijkheden in die gemeente, en omgekeerd heeft het personeel van de VDAB meer zicht op de methodieken van de arbeidstrajectbegeleiding.

De centra voor beroepsopleiding blijven principieel volledig ressorteren onder het VFSIPH en de minister van Welzijn, tot de overheveling in 2004.

In verband met de arbeidstrajectbegeleiding merkt mevrouw Riet Van Cleuvenbergen op dat de lokale werkwinkels slechts in weinig gemeenten opgericht worden. Overigens zijn ze gepolitiseerd. Bovendien moet het arbeidsaanbod soms bovenlokaal gezocht worden.

#### **Progr. 41.7 Maatschappelijk welzijn**

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt een overzicht van de vernieuwende en experimentele projecten die onder ba 34.25 vallen. De minister antwoordt dat het gaat om de Kinderwerking binnen de centra voor algemeen welzijnswerk met de bijkomende taak slachtofferhulp. Meer uitleg over het project wordt aan de leden opgestuurd.

2001 is het jaar van het vrijwilligerswerk. De provinciale steunpunten worden ontwikkeld, terwijl het Platform voor het Voluntariaat weinig kansen krijgt, meent mevrouw Sonja Becq. Het vrijwilligerswerk is nochtans een particuliere aangelegenheid bij uitstek. Mevrouw Sonja Becq vraagt of de minister het vrijwilligerswerk als een overheidsinitiatief beschouwt of geeft ze toch ruimte aan het particuliere initiatief ?

De minister vindt de tegenstelling openbaar versus particulier een rare invalshoek om het vrijwilligerswerk te benaderen. Het lid verdenkt de minister er ten onrechte van tegen het particuliere initiatief te zijn. De provinciale steunpunten zijn een samenwerking tussen de centrale overheid en de provincies. De subsidie voor het Platform is onveranderd gebleven. In het tijdschrift 'Weliswaar' van het ministerie zijn de resultaten verschenen van een enquête bij de vrijwilligersorganisaties over hun verwachtingen ten aanzien van een koepelorganisatie. De verwachtingen waren zeer divers. Volgens de minister vraagt het veld niet zozeer om een koepel, maar vraagt wel ondersteuning van de eigen organisatie. Mevrouw Sonja Becq merkt op dat het Platform net ondersteuning kan geven aan de kleinere organisaties. Of men nood ervaart aan een koepel hangt af van de invulling die men eraan geeft. De minister zegt dat vooral ondersteuning werd gevraagd bij de werving van vrijwilligers, waarbij ingespeeld wordt op het nieuwe profiel van de vrijwilliger. De provinciale steunpunten hebben een databank met het aanbod uitgebouwd. In die zin heeft de centrale overheid daarop ingespeeld en de provinciale steunpunten extra ondersteund. Het provinciale niveau zal allicht te grootschalig zijn – dit wordt met de leden van de bestendigde deputaties bevoegd voor Welzijn bekeken – , maar de provincies kunnen regionaal ondersteuning aanbieden.

Samen met de provinciale steunpunten wordt een campagne opgezet ten aanzien van studenten die in het najaar hoger onderwijs starten, en ten aanzien van actieve ouderen, zegt de minister. De provincie heeft meer voeling met de vrijwilligersorganisaties dan de centrale overheid.

In het kader van het strategisch plan voor hulp- en dienstverlening aan gedetineerden vraagt mevrouw Trees Merckx-Van Goey welke regio als pilootregio werd aangeduid. De minister antwoordt dat Antwerpen werd gekozen omdat die regio zowel arresthuizen (voorlopige hechtenis) omvat, als strafinrichtingen (voor strafuitvoering), waaronder ook inrichtingen tot bescherming van de maatschappij voor de internering van geesteszieke delinquenten. Er is een projectcoördinator aangeworven. De uitvoering wordt voorzien vanaf de tweede helft van het jaar.

#### **Progr. 41.8 Integratie kansarmen en progr. 53.2 Stedenbeleid en Sociaal Impulsfonds (ba 33.10)**

De SIF-projecten lopen af in 2002. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vreest dat door de vermeerdering van de kredieten op ba 33.10 : Subsidies voor experimenten met een bovengemeentelijke draagwijdte inzake kansarmoede en ter ondersteuning van privaatrechtelijke verenigingen die activiteiten ter bestrijding van kansarmoede ontplooiën, op progr. 41.8, ertoe leidt dat meer middelen in 2002 verloren gaan. Bovendien gaan de middelen die overgeheveld werden van ba 12.29 op progr. 41.1 alleen naar armoedebeleid, terwijl ze aanvankelijk ook bedoeld waren voor de toegankelijkheid van de algemene welzijnssector voor allochtonen.

Veel gemeenten vragen zich af hoe de contracten van het personeel dat voor de SIF-projecten werd aangeworven, beëindigd moeten worden. Het lid vraagt welke acties nog ondernomen zullen worden ten aanzien van die doelgroepen, als de SIF-projecten stopgezet worden. Het personeel dat een knowhow terzake heeft opgebouwd zal gedwongen zijn elders werk te zoeken.

De SIF-middelen zouden overgeheveld worden naar het Gemeentefonds, waarvan de minister een deel wil voorbehouden voor de OCMW's. Mevrouw Ria Van Den Heuvel vraagt hoe dit evolueert. Het lid vraagt in de commissie een brede discussie te houden over de stopzetting van het SIF.

De minister antwoordt dat de middelen op ba 33.10 in wezen niets te maken hebben met het SIF. De heer Leo Peeters was destijds tegelijk coördinerend minister voor armoedebeleid en minister be-

voegd voor het SIF. Aangezien de huidige minister voor Welzijn ook coördinerend minister voor armoedebeleid is, vallen de middelen voor armoede sinds de begroting 2001 onder de begroting van de minister van Welzijn. Die middelen zijn verworven voor armoedebeleid. Het is de bedoeling in 2002 een decretale onderbouw te realiseren voor het armoedebeleid. Vanaf de begrotingsaanpassing 2002 zal dit gevolgen hebben voor de begroting, voordat het SIF beëindigd wordt.

Inzake de toegankelijkheid voor allochtonen van het algemeen welzijnswerk verwijst de minister naar de bespreking van progr.41.1. Verder zegt de minister dat binnen de Vlaamse regering werd afgesproken dat voor het zomerreces een duidelijk beeld gevormd moet zijn over de toekomst van de SIF-middelen in 2003 zodat de lokale besturen de nodige voorbereidingen kunnen nemen voor de heroriëntatie.

–Bij progr. 41.8 dienen mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heer Bart De Smet een amendement in (nr. 53) dat tot doel heeft op ba 33.10 de GVK en de GOK te verhogen met 1,6 miljoen frank, voor de ondersteuning van verenigingen waar armen het woord nemen. Dit amendement hangt samen met am. nr. 52 bij progr. 41.1.

#### **Progr. 41.9 Integrale jeugdhulpverlening**

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt naar een stand van zaken in de realisatie van de integrale jeugdhulpverlening. De dossiers moesten vrij snel ingediend worden, terwijl de proefregio's vleugellam zijn omdat er nog geen coördinator is aangeworven. In die zin staan de andere regio's bijna verder.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey sluit zich daarbij aan. Spreker vraagt waarom de middelen voor integrale jeugdhulpverlening niet zijn toegenomen. Bij de gedachtewisseling in de commissie op 8 februari 2001 was het de intentie ondersteuning te voorzien voor de niet-proefregio's. De beperktheid van de middelen in de initiële begroting werd toen ook verantwoord door het feit dat het enkel middelen voor de proefregio's betrof. Het lid had dus een verhoging van de middelen verwacht. Verder komt het lid terug op de vraag van de CVP-fractie om middelen voor het deel preventie in de integrale jeugdhulpverlening (zie bespreking initiële begroting). Hoewel de minister een preventiedecreet voor de toekomst aankondigt, moet preventie nu al starten. Daarvoor zijn geen middelen ingeschreven.

De minister antwoordt dat eind juni in het Vlaams Parlementsgebouw een nieuwe presentatie wordt gegeven van de stand van zaken in het proces naar de integrale jeugdhulpverlening. Daarbij zal net als vorig jaar ook de sector aanwezig zijn. Drie proefregio's werden aangewezen. De aanwerving van de coördinatoren zou aanvankelijk via een vzw verlopen, maar de Vlaamse regering was uiteindelijk gekant tegen de oprichting van die vzw. Nu worden via Selor contractuele medewerkers aangeworven, wat tijd in beslag neemt. In afspraak met de afdelingen welzijnszorg van de provincies gaan de coördinatievergaderingen met de betrokkenen onder tusschen door. Tegelijkertijd werd met die afdelingen afgesproken dat zij instaan voor de communicatie vanuit en naar de regio's die geen proefregio zijn. Op die manier blijven de niet-proefregio's voortdurend op de hoogte. Een deel van de 100 miljoen frank wordt uitbetaald aan de afdelingen welzijnszorg van de provincies, voor de communicatie met en de voorlopige begeleiding van de regio's, in afwachting van de aanwerving van de projectcoördinatoren. Eerstdaags worden daartoe overeenkomsten afgesloten.

#### **Progr. 42.1 Volksgezondheid**

Mevrouw Sonja Becq vraagt hoe ver men staat met de samenvoeging van de kwaliteitsdecreten voor Welzijn en Gezondheid. Minister Mieke Vogels kan bevestigen dat er momenteel een voorontwerp is, met de bedoeling het in het najaar van 2001 aan het Vlaams Parlement voor te leggen. Het voorontwerp is reeds vergevorderd, maar volgens de minister verdient het aanbeveling de voorbereiding niet te overhaasten, gezien er veel partijen bij betrokken zijn. Een belangrijk element in het voorontwerp van kwaliteitsdecreet is het behoud van de bestaande dynamiek die in de welzijnssector en in de gezondheidssector tot stand is gebracht. Voor eerstgenoemde sector wil dat zeggen : het definiëren van minimale kwaliteitseisen om dan na drie jaar te komen tot een kwaliteitsvol aanbod. Uitgaande van dit kwaliteitsaanbod en de opgelegde criteria, is men nu bezig om meer procesmatige criteria in te bouwen. Een ander belangrijk element, wat men bij de opmaak van de begroting 2002 zal terugvinden, is de oprichting, of beter gezegd de heroprichting, van het Instituut voor Kwaliteitszorg. De middelen die momenteel aan de verschillende koepels worden toegekend, aangevuld met extra-middelen, worden samengebundeld en in paritair beheer ondergebracht in het instituut. De bedoeling van het Instituut voor Kwaliteitszorg is de kwaliteitszorg in Vlaanderen op het gebied van welzijn en van volksgezondheid, op een hoger niveau te brengen, zowel wat betreft het meten van

de kwaliteit, de procesbegeleiding, als het werken met kwaliteitsnormen, ISO-normen en dergelijke.

Op de vraag van mevrouw Sonja Becq naar het paritair beheer, verduidelijkt de minister dat het Instituut voor Kwaliteitszorg door de overheid en de koepels beheerd zal worden.

#### **Progr. 42.2 Medisch-sociaal beleid**

Gezien de geleidelijke opstart van de Logo's, lijkt het mevrouw Ann De Martelaer logisch dat een deel van de middelen terugvloeiën omdat ze niet volledig opgebruikt waren. Het commissielid wil toch van de minister vernemen of de op die wijze voorziene middelen wel voldoende zijn om aan alle doelstellingen van de Logo's te beantwoorden.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt aansluitend hoe het momenteel staat met de spreiding in Vlaanderen van de Logo's. Het lid wil weten of er nog blinde vlekken zijn. Daarnaast heeft mevrouw Van Cleuvenbergen nog een vraag over de federale borstkankerscreening, namelijk hoe het zit met het operationaliseren van de federale akkoorden die daarover zijn gesloten.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt vast dat alhoewel de titel van dit programma 'Medisch-sociaal beleid' is, er een misschien terechte maar nog onvoldoende evolutie is naar medisch-sociaal beleid én milieubeleid. Als er ergens een verband wordt gelegd tussen milieu en gezondheid, is het binnen dit programma. Op dit moment is de Commissie ad-hoc Milieu en Gezondheid in de besluitvormingsfase gekomen met de vaststelling van een aantal onvolkomenheden en leemtes maar ook met bepaalde verwachtingen. Bij deze begrotingsaanpassing kan men nog geen rekening houden met de conclusies die daaruit zullen voortkomen. Een van de mogelijke gevolgen zou wel eens een bijkomende taakomschrijving voor de Logo's kunnen zijn.

Minister Mieke Vogels antwoordt dat de toestand inzake de Logo's zeer positief is : op twee kleine regio's in Oost-Vlaanderen na (nl. Aalst en Dendermonde) zijn er overal in Vlaanderen Logo's actief. In het kader van de borstkankerscreening, een van de doelstellingen van de Logo's, is gevraagd aan de Logo's dat ze een akkoord zouden sluiten met een screeningcentrum van hun regio. Het is een probleem dat er in twee regio's geen Logo's operationeel zijn. De minister heeft daarom aan alle parlementsleden uit die regio een brief geschreven met de vraag om in die regio mee het initiatief te nemen om alle betrokken partners om te schrijven in het besluit op de Logo's, rond de tafel



te brengen. Daar zijn positieve reacties op gekomen en op 5 juni 2001 is er een vergadering belegd om daar op zeer korte termijn naar een oplossing te zoeken en twee Logo's op te starten, zodanig dat ook daar een screeningcentrum aangeduid kan worden

De minister verklaart dat zij ervan overtuigd is, ondanks het feit dat bij het begin van de legislatuur niet iedereen gewonnen was voor het concept, dat de Logo's de ideale partners zijn om op het lokaal/regionaal vlak aan het preventief gezondheidsbeleid in Vlaanderen mee gestalte te geven. Daarom heeft ze altijd consequent de Logo's gesteund. De ontwikkeling is een intensief proces waarbij veel partners op het terrein betrokken zijn en dat dus tijd vraagt. De evaluatie tot nu toe is veeleer positief.

De financiële ondersteuning van de Logo's, zal allicht niet voldoende zijn, geeft de minister toe. Op termijn nodig zullen meer financiële middelen nodig zijn. In het kader daarvan verwijst de minister naar een bijzonder plan voor milieu en gezondheid, dat al voorgesteld is tijdens de besprekingen van de begroting voor 2001. De bedoeling is om op termijn een drietrapsnetwerk voor medisch milieudeskundigen in Vlaanderen uit te bouwen, waar de Logo's de plaatselijke bouwsteen zouden zijn. Zij zouden aan de ene kant signalen opvangen van gezondheidswerkers inzake invloed van milieu-effecten op de gezondheid, en van plaatselijke bewoners. Daarvoor zullen de Logo's uitgebreid worden met één halftijds medisch-milieukundig medewerker. De tweede trap wordt gevormd door een versterking van de Vlaamse gezondheidsinspectie en haar provinciale afdelingen. Die trap zal in nauwe samenwerking met de diensten van Aminoal functioneren. Zij zullen niet alleen de gegevens samenleggen van gezondheids- en milieueffecten, maar ook tegelijkertijd een eerste adviesverlening kunnen doen naar de medisch-milieukundige van de Logo's. Wanneer er in een Logo een gegronde klacht toekomt van toenemende luchtwegeninfecties in een bepaald werkingsgebied, kan de medisch-milieukundige van de Logo actief de het expertisecentrum op provinciaal vlak inschakelen om de oorzaken van de klachten te leren kennen en te kunnen optreden tegen het probleem.

Op het derde niveau wordt onder de bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid een projectgroep Milieu en Gezondheid uitgebouwd die dit hele gebeuren zal begeleiden en die ook het Steunpunt Milieu en Gezondheid begeleidt en stuurt. Dit wetenschappelijk steunpunt wordt georganiseerd op academisch niveau en staat in voor beleidsvoor-

bereiden en toegepast onderzoek naar effecten van milieu op de gezondheid. Aan het Steunpunt Milieu en Gezondheid werd ondertussen 35 miljoen frank per jaar toegekend.

De minister meent dus dat zelfs vooraleer de conclusies van de ad-hoc commissie zijn tot stand gekomen, er al voor een deel structureel aan de weg is getimmerd inzake milieu en gezondheid. De conclusies van de ad-hoc commissie zullen een verdere steun betekenen voor de minister tijdens de begrotingsbesprekingen. In de toekomst zullen milieu en gezondheid een volwaardig onderdeel zijn van het gezondheidsbeleid.

Wat betreft de borstkankerscreening, zullen vanaf 15 juni 2001 twee nieuwe nomenclaturanummers voor een screeningsmammografie en voor de tweede lezing terugbetaalbaar zijn via het Riziv. Tegen dan zullen voldoende mammografische eenheden, die voldoen aan de Europese normen, erkend zijn om met het programma van gratis borstkankerscreening te kunnen starten. De huisartsen en gynaecologen zullen begin juni een schrijven ontvangen over de precieze werkwijze. Ondertussen is 'Kom op tegen kanker' verder aan het werken met de campagne 'Laat naar uw borsten kijken', die trouwens een erg geslaagde en mooie campagne is. Alles is in feite klaar om op 15 juni 2001 eindelijk definitief van start te gaan. De minister erkent dat dit een zeer moeilijk proces is geweest waar men twee jaar hard aan heeft moeten werken. Het was geen sinecure om alle betrokkenen, gynaecologen, huisartsen, radiologen en de mutualiteiten en het Riziv op één lijn te krijgen, maar de minister is ervan overtuigd dat dit proces nu tot een goed einde is gebracht. De interministeriële conferentie heeft op 30 mei 2001 het addendum bij het protocol om alles operationeel te maken, goedgekeurd.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey vraagt naar de redenen van de verschuiving van 8,1 miljoen frank van ba 12.29 naar ba 12.31. Het lid wenst te vernemen waarom er een aparte basisallocatie wordt gemaakt. Verder pleit het lid, met betrekking tot de projecten die nog naar het WIV – Louis Pasteur zullen gaan, voor een versterking van het opbouwen van eigen deskundigheid binnen de Vlaamse gezondheidsadministratie. Het lid betreurt het dat elk jaar opnieuw die financiële middelen naar een instituut gaan, waar de Vlaamse Gemeenschap geen vat op heeft en dat de middelen dus niet zijn geïnvesteerd kunnen worden in de opbouw van deskundigheid binnen de Vlaamse administratie.

De minister antwoordt dat de wijziging een louter technische ingreep is. Het gaat over het bedrag

voor de gezondheidsenquête maar omdat deze enquête een meerjarenprogramma is, moet het bedrag op een gesplitst krediet gezet worden. Ten gronde verandert er niets aan het beleid. (Zie ook *Parl. St. Vl. Parl. 2000-2001*, nr. 688/17).

### III. Indicatieve stemming

#### Artikelen

– Bij artikel 12, § 1, heeft de Vlaamse regering een amendement (nr. 9) ingediend tot wijziging van de tekstomschrijving van ba 34.01, progr. 41.40, ingaand op een opmerking van het Rekenhof. Dit amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

– Bij artikel 12, § 2, heeft de Vlaamse regering een amendement ingediend (nr. 10) tot invoeging in de tabel van een ba 34.08, progr. 41.3, ingaand op een opmerking van het Rekenhof. Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

– Bij artikel 54 heeft de Vlaamse regering een amendement ingediend (nr. 19) tot aanpassing van de totalen van het Zorgfonds, tengevolge van de beslissing om de inwerkingtreding van de zorgverzekering uit te stellen tot 1 januari 2002. Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

De aan de commissie toegewezen artikelen, aldus geamendeerd, worden bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

#### Begrotingstabel (Afdelingen III en V)

– Bij progr. 41.1 Algemeen welzijnsbeleid, heeft de CVP-fractie een amendement ingediend (nr. 52) tot vermindering van de GVK en de GOK met 1,6 miljoen frank op basisallocatie 12.24 ten voordele van de verenigingen waar armen het woord nemen (zie am. nr. 53). Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

– Bij progr. 41.1 heeft de Vlaamse regering een amendement ingediend (nr. 27) tot invoeging van een nieuwe basisallocatie 41.04 voor een extra-dotatie aan het Zorgfonds (renteopbrengst). Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

– Bij progr. 41.8 heeft de CVP een amendement ingediend (nr. 53) dat tot doel heeft op ba 33.10 de GVK en de GOK te verhogen met 1,6 miljoen

frank, voor de ondersteuning van verenigingen waar armen het woord nemen, zie am. nr. 52). Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

– Verder heeft de Vlaamse regering een amendement (nr. 46) ingediend tot wijziging van de begroting van het Vlaams Zorgfonds (hangt samen met am. nrs. 19 en 27), dat wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van de begrotingstabel, zoals geamendeerd, wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

*De verslaggevers,*

Trees  
MERCKX-VAN GOEY  
Claudine DE SCHEPPER

*De voorzitter,*

Patricia  
CEYSENS

2 Zie opsplitsing als bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting (*Parl. St. Vl. Parl. 2000-2001*, nr. 19/8, Deel 1).

**BIJLAGEN**

## Opsplitsing middelen gelijke kansen

	2000		2001 (stand van zaken op 5 juni )	
	absoluut	%	absoluut	%
<b>vrouwen</b>	29.195.065	42	5.030.000	22
<b>allochtonen</b>	9.661.000	14	4.150.000	18
<b>holebi</b>	12.215.000	18	1.440.000	6
<b>ouderen en kinderen</b>	2.497.000	4	0	0
<b>personen met een handicap</b>	16.140.000	23	12.190.000	53
<b>TOTAAL</b>	69.708.065		22.810.000	

PROGRAMMA 41.3 BA 3404 –Subsidies ter ondersteuning van experimentele initiatieven

Deze subsidie-aanvragen kunnen bij de administratie worden ingediend tot 1/7/2001, waarna de administratie mij een gemotiveerd voorstel zal overmaken. Ik verneem dat er op datum van 30 mei 2001 nog geen aanvragen werden ingediend.

PROGRAMMA 41.3 BA 34.11 Subsidiëring van demonstratieprojecten

Vóór 1 april 2001 (uiterste indieningsdatum) werden ongeveer 75 projecten ingediend. Met de administratie werd afgesproken dat mij een gemotiveerd advies zal worden overgemaakt vóór 18 juni 2001 op basis waarvan ik een beslissing zal nemen.

Een budgettair implementatieplan ligt momenteel ter goedkeuring bij de inspectie van financiën. Een door de inspectie van financiën goedgekeurd budgettair implementatieplan versnelt in aanzienlijke mate de toekenning van subsidies.

## Opsplitsing middelen gelijke kansen

	2000		2001 (stand van zaken op 5 juni )	
	absoluut	%	absoluut	%
<b>vrouwen</b>	29.195.065	42	5.030.000	22
<b>allochtonen</b>	9.661.000	14	4.150.000	18
<b>holebi</b>	12.215.000	18	1.440.000	6
<b>ouderen en kinderen</b>	2.497.000	4	0	0
<b>personen met een handicap</b>	16.140.000	23	12.190.000	53
<b>TOTAAL</b>	69.708.065		22.810.000	

Uitsplitsing rente zorgfonds

Een bedrag van 4 miljard werd gestort op :

- 23 december 1999
- 21 december 2000

Volgende intresten werden hiervoor verworven

jaar	intrest (in mio bef)
1999	2,6
2000	165,5
2001 (tot 12 april)	99,2
<b>TOTAAL</b>	<b>267,3</b>